

12
(1434)-son
20-mart
2020

Xabar

ERURSEN SHOH, AGAR OGOHSEN SEN
AGAR OGOHSEN SEN, SHOHSSEN SEN

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI AXBOROT TEXNOLOGIYALARI VA KOMMUNIKATSIYALARINI RIVOJLANTIRISH VAZIRLIGI NASHRI

1992-yil martdan chiqa boshlagan

www.xabar.uz

УШБУ СОНДА:

ҲАМКОРЛИК

АКТ вазирлиги
коронавируснинг олдини
олиш бўйича Хитой
компанияси билан ҳамкорлик
қилмоқда **2-бет**

ИШЧИ ГУРУҲ ХОРАЗМДА

Вазир талабалар билан
мулоқот қилди: "Қани
айтингларчи, қандай
муаммоларинг бор?" **3-бет**

БУДЬТЕ БДИТЕЛЬНЫ!

«Ўзкомназорат»
предупредила о
мошенничествах на тему
коронавируса **6-бет**

ЎЛМАС СИЙМОЛАР

"Кимки элни шод этибдур,
давлати кам бўлмасин" **8-бет**

КОРОНАВИРУС:

Изланишлар. Ҳамжиҳатлик.
Карантин. Ўзбек олимлари
қайдасиз? **10-бет**

НАШФИЁТ

Бузук антенна 58 йиллик
жумбоқнинг ечимини
топиб берди **12-бет**

Хуш келибсан, Наврўзим!

Бугун ўзга фусункор ўлкам,
Бунча дилбар, бунчалар кўркам.
Яшармоқлик либосин кийиб,
Кириб келди юртимга кўктам.
Таърифингга ожиздир сўзим,
Хуш келибсан, сулув Наврўзим.

Тоғлардаги қорлар шошилар,
Ирмоқ бўлиб, дарёлар бўлиб.
Далаларда жонланар амал,
Демак, яна насибам тўлиқ.
Доимгидек мўлдир ризқ-рўзим,
Хуш келибсан, ҳамал – Наврўзим.

Мавжланасан турфа рангдаги,
Камалакнинг жилоларида.
Гуллар рақсга тушарлар тагин,
Капалакнинг либосларида.
Чиройингдан қамашар кўзим,
Хуш келибсан, чаман Наврўзим!

Догда қолди совуқнинг захри,
Қинга солди аёз ханжарин.
Қуёш меҳр билан тарайди,
Мажнунтолнинг сочпукларин.
Нурларингга босайинг юзим,
Хуш келибсан, офтоб – Наврўзим!

Келганинг рост бўлсин, илоийм,
Янгилавиш, тўкинлик фасли.
Сен бор, демак ободдир доим,
Меҳр ила оқибат қасри.
Пешвоз чиқай қошингга ўзим,
Хуш келибсан, баҳор, Наврўзим!

Усмон ЙЎЛДОШ

➔ ҚУЛАЙЛИК

Mobiuz компанияси Xabar.uz ва яна бир қатор сайтларга киришни бепул қилди

Mobiuz мобил оператори Ўзбекистоннинг 7та янгиликлар сайтига киришда интернет-трафик сарфланмаслигини таъминлади. Шунингдек, компания бир қатор ахборот-таълим ресурсларига ҳам бепул кириш имконини яратди.

Mobiuz мобил оператори мазкур йилнинг 1 май санасигача абонентлар учун Ўзбекистоннинг етти та янгиликлар сайтига киришни бепул қилди. Улар – Xabar.uz, Daryo.uz, Kun.uz, Uznews.uz, Gazeta.uz, Podrobno.uz ва Uzreport.news веб-сайтларидир.

Шунингдек, Mobiuz абонентлари энди мобил интернет трафигини сарфламаган ҳолда edumarket.uz, online-maktab.uz, talim.uzedu.uz, utube.uz ва itschool.uz таълим порталларининг имкониятларидан фойдаланишлари мумкин.

INTERNET NARXLANMAYDI
YANGILIK VA TAYLIM RESURSLARIGA BEPUL KIRISH
IMKONIYATINI TADQIQ ETAMIZ

- KUNUZ
- Daryo
- uznews.uz
- gazeta.uz
- Podrobno.uz
- UZREPORT
- edumarket.uz
- online-maktab.uz
- utube.uz
- talim.uzedu.uz
- itschool.uz
- coronavirus.uz

mobiuz mobi.uz

КОРОНАВИРУС ҲАҚИДА

(Сўнги маълумотлар
19.03.2020):

Жаҳонда

Насалланганлар —
219 427
Вафот этганлар —
8 946
Согайиб кетганлар —
84 153

Ўзбекистонда

Насалланганлар — **23**

2 | ҲАРАКАТЛАР СТРАТЕГИЯСИ

Jumadan
Jumagacha

➤ **Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев жойларда амалга оширилаётган ислохотларнинг бориши, йирик лойиҳалар билан танишиш, халқ билан мулоқот қилиш мақсадида 12-13 март кунлари Хоразм вилоятида бўлди.**

➤ Президент Шавкат Мирзиёевнинг 18 март куни Қозғоғистон Республикаси Президенти Қасим-Жомарт Тоқаев ҳамда Туркменистон Президенти Гурбангули Бердимухамедов билан телефон орқали мулоқоти бўлиб ўтди. Мулоқотларда жорий эпидемиологик вазият ҳамда мамлакатларимизда коронавирус инфекцияси тарқалишини олдини олиш бўйича кўрилаётган кенг кўламли чора-тадбирлар батафсил муҳокама қилинди.

➤ **Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 18 март куни маҳалла ва оила масалаларига бағишланган видеоселектор йиғилишида коронавирус муаммосига алоҳида эътибор қаратди ва мутасаддиларга тегишли топшириқлар берди.**

➤ The Economist Intelligence Unit жаҳоннинг энг йирик метрополитларидаги тураржой, транспорт, озиқ-овқат маҳсулотлари, кийим-бош, алоқа ва бошқа керакли харажатлар акс этган "Жаҳонда яшаш нархи – 2020" рейтингини эълон қилди. Рейтингда жаҳоннинг қиммат шаҳарлари деб Гонконг, Сингапур ва Япониянинг Осака шаҳри қайд этилган. Яшаш учун энг арзон шаҳарлар орасида Ўзбекистон пойтахти Тошкент ва Қозғоғистоннинг Олмаота шаҳарлари бор. Бу шаҳарларда яшаш Буэнос-Айрес, Покистоннинг Карачи, Венесуэланинг Каракас ёки Ҳиндистоннинг Бангалорига қараганда анча арзон экан.

➤ АҚШнинг "The Heritage Foundation" ташкилоти томонидан юритиладиган "Иқтисодий эркинлик" индексининг 2020 йил учун ҳисоботида Ўзбекистон 57,2 балл билан 114-ўринни эгаллади (2019 йилда 53,3 балл билан 140-ўрин). Қайд этилишича, мазкур индекс хорижий инвесторлар томонидан доимий равишда кузатилиб борилади ва республикамизнинг индексдаги ўрни юқорилаши тадбиркорлик муҳитига ижобий таъсир кўрсатиб, тўғридан-тўғри инвестицияларнинг оқимини ошишига хизмат қилади.

➤ Матбуотда Ўзбекистон Республикаси Президенти имзолаган "Ўзбекистон Республикасининг қурилиш соҳасида ислохотларни чуқурлаштиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги фармон ҳамда "Ноширлик ва матбаа соҳасини янада ривожлантиришга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарор эълон қилинди.

АКТ ВАЗИРЛИГИ КОРОНАВИРУСНИНГ ОЛДИНИ ОЛИШ БЎЙИЧА ХИТОЙ КОМПАНИЯСИ БИЛАН ҲАМКОРЛИК ҚИЛМОҚДА

Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги Huawei компанияси ва Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳузуридаги Санитария-эпидемиологик осойишталик агентлиги билан ҳамкорликда Ўзбекистонда коронавируснинг олдини олишда АКТ технологияларидан самарали фойдаланиш мақсадида бир қатор келишувларни амалга оширмоқда.

Келишувларга кўра, Huawei компанияси Ислоҳ Каримов номидаги Тошкент халқаро аэропортининг учиб келадиган залида ўрнатилган бир неча тепловизор камераларни ҳамда рация ва бодикамераларни тақдим этди.

Яқин орада Хитойнинг етакчи клиникалари билан тажриба алмашиш ва коронавирус тарқалишининг олдини олишда оптимал йўлни танлаш мақсадида видеоконференцалоқани ўрнатиш ва йўлга қўйиш режалаштирилмоқда.

ҚАРОР

"ХАЛҚ НАЗОРАТИ" ПОРТАЛИ ВА МОБИЛ ИЛОВАСИ ИШГА ТУШАДИ

"Тошкент шаҳрида рақамли технологияларни кенг жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Президент қарори қабул қилинди.

Қарор билан Тошкент шаҳар ҳокимлиги таъсисчилигида МЧЖ шаклидаги Рақамли ривожланиш департаменти ҳамда унинг тузилмасида тармоқ Лойиҳа офислари ташкил этилиб, уларнинг асосий вазифалари белгиланди.

Шунга кўра, Тошкент шаҳар ҳокимлигининг ижро аппарати тузилмасига ахборот техно-

логияларини жорий этиш бўйича ҳоким ўринбосари – Департамент раҳбари лавозими киритилди.

Қарорга мувофиқ, 2020 йил 1 сентябрдан ахборот тизимлари ва дастурий маҳсулотларни ишлаб чиқишда давлат органлари ва ташкилотлари куйидагиларга мажбур:

- Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги томонидан тасдиқланган ягона технологик ечимлар, таснифлагичлар ва

стандартлардан фойдаланиш;

• дастурий маҳсулотларни жорий этишда асосан лицензиялаш чекловларидан ҳоли ягона очик форматдаги электрон ҳужжатлардан фойдаланишни таъминлаш;

• 2020 йил 1 майга қадар шаҳар инфратузилмасининг ҳолати, давлат хизматларининг сифати ва бошқа масалалар юзасидан жамоатчилик назоратини ташкил этиш учун "Халқ назорати" портали ва мобил иловаси ишга туширилади.

МАСОФАВИЙ ТАЪЛИМ

МУҲАММАД АЛ-ХОРАЗМИЙ НОМИДАГИ МАКТАБДА ОНЛАЙН ТАЪЛИМ ЙЎЛГА ҚЎЙИЛДИ

Жорий йилнинг 16 март кунидан барча давлат ва нодавлат таълим муассасаларида, шунингдек, Муҳаммад ал-Хоразмий номидаги ихтисослашган мактабда мuddатдан олдин баҳорги таътил эълон қилинди. Аммо ушбу мактабда ўқув жараёни тўхтаган эмас. Ўқувчилар ўқишни давом эттираверади, бироқ дарслар энди масофавий, онлайн тарзда ўтказилади.

Муҳаммад ал-Хоразмий номидаги мактаб ўқитувчилари биргаликда онлайн дарслар ишлаб чиқди. Ўқувчилар фанларни онлайн ўзлаштириш имкониятига эга бўдилар.

Бундан ташқари, мактаб синф раҳбарлари билан биргаликда ҳар бир ўқувчи билан Google Education платформаси орқали индивидуал ёндашув йўлга қўйилган. Ўқитувчилар ўқувчилар билан ўзаро масофавий таълим олиб бормоқдалар. Бундай имконият ўқувчиларни қолиб кетган дарсларини ўзлаштириш ва ўз билимларини мустаҳкамлашда ёрдам беради.

ИНҲА УНИВЕРСИТЕТИ ҲАМ ОНЛАЙН ТАЪЛИМГА ЎТДИ

Тошкент шаҳридаги ИНҲА университети раҳбари ходимларнинг масофадан туриб ишлаши ҳақидаги буйруққа имзо чекди. Шунингдек, муассасада онлайн таълим бериш платформаси синовдан ўтказилмоқда.

Университет ректори Музаффар Жалоловнинг фикрига кўра, шу тарзда одамлар камроқ алоқада бўлиши ва вирусни юктириш эҳтимоли камайди.

Эслатиб ўтамиз, 2020 йил 16 мартдан Ўзбекистон Республикаси ҳукумати қарорига асосан, барча таълим муассасаларида карантин эълон қилинган.

"Ўзбекистонда юзага келган ушбу вазиятда Соғлиқни сақлаш вазирлиги ва Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти томонидан берилган таъсияларга қатъий риоя қилиш шарт. Қўлларни совунлаб ювиш ва юкүмпи касалликларнинг дастлабки белгиларида шифокор билан маслаҳатлашиш билан бир қаторда, бошқа одамлар билан камроқ алоқада бўлиш, жамоат жойларига бормаслик, жамоат транспортидан фойдаланмаслик муҳим масала бўлиб қолмоқда. Шу сабабли биз ходимларнинг 80 фоизини иш жойида жисмоний мавжудлигидан озод қилиш тўғрисида қарор қабул қилдик. Бугунги кунда ҳаммада интернет ва гаджетлардан фойдаланиш имкони борлигини ҳисобга олган ҳолда университетимиз ходимларининг масофадан туриб ишлашлари барчамиз учун қўлай ва хавфсиздир",

— деб таъкидлади Музаффар Жалолов.

Вазир талабалар билан мулоқот қилди: “ҚАНИ АЙТИНГЛАРЧИ, ҚАНДАЙ МУАММОЛАРИНГ БОР?”

Ҳозирги талабаларга одамнинг ҳаваси келади. Айниқса, танланган йўналишдаги соҳа раҳбари келиб, қани айтинглари, қандай муаммоларинг бор, дея ҳолаҳвол сўраб турса. Албатта, бундай сўровлар ҳар қандай талабанинг кўнглини кўтарса кўтаради, асло чўктирмайди.

Бу гал ҳам шундай бўлди. Тошкент ахборот технологиялари университетининг Урганч филиалида Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вази-

ри Шухрат Содиқов ва соҳа корхона ҳамда ташкилотлари раҳбарлари билан талабалар ўртасида қизиқарли учрашув бўлиб ўтди.

Ёшларнинг қалбига бундай

қўл соладиган учрашувлар олдинроқ Тошкент ахборот технологиялари университети ҳамда Муҳаммад ал-Хоразмий номидаги ихтисослаштирилган мактабда ҳам ташкил этилган эди. Айниқса, АКТ мактабидаги учрашув видеоселектор тизими орқали ўтказилиб, ёшларнинг соҳага бўлган қизиқишларини янада оширганди.

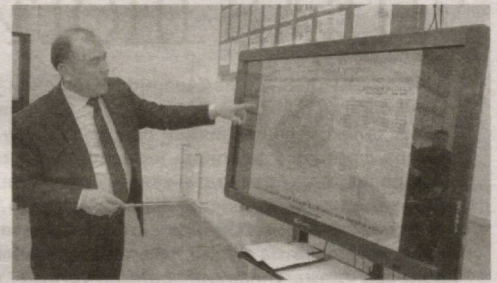
Орадан ҳеч қанча вақт ўтмай, соҳа раҳбари ТАТУ Урганч филиали талабалари билан дилдан суҳбат курди. Аввалига қимтиниб турган ёшлар суҳбат давомида очила бошлашди. Ўзларини қизиқтирган масалаларни дадил айтишиб, жўяли жавоб олишди. Ёшларнинг стартап лойиҳаси, магистратурада ўқиш, корхоналарда ишлаб чиқариш амалиёти ни ўташ, тураржой билан боғлиқ саволларига мутасаддилар жавоб беришди. АКТ вазири ёшларнинг айрим муаммо-

ларини шу ернинг ўзида ҳал қилиб берди.

Учрашувнинг энг қизиқарли палласи мулоқот якунида рўй берди. Вазир филиал талабалари – Севара Полвонова, Мелихол Умурзоқова, Шаҳноза Қаландарова, Мансур Каримов, Маммур Бобожоновларга вазирлик совғасини топширди. Дилноза Артиковага эса вазирлик стипендиясига сазовор бўлганлиги ҳақидаги сертификат тақдим этилди. ТАТУ ректори Тўлқин Тешабоев ҳам қараб ўтирмади, у ҳам филиалнинг етти нафар талабасига фахрий ёрлик, сертификат ва эсдалик совғаларини тўхфа қилди.

Совға ўз йўлига. Асосийси, учрашув якунида ёшларнинг таассуротлари ўзгача эди, улар вазир билан жонли мулоқот қилганликларидан, ўзларининг фикрлари ва гоёларини соҳа раҳбарияти олдида баён қила олишгандан мамнун эдилар.

ИШЧИ ГУРУХНИНГ ХОРАЗМГА ТАШРИФИ САМАРАЛИ КЕЧДИ

Аввал хабар берганимиздек, Ўзбекистон Рес- публикаси ахборот технологиялари ва коммуникациялари вазирлигининг ишчи гуруҳи ҳудудлардаги ҳақиқий аҳволни ўрганиш, тизимдаги муаммоли масалаларни жойида ҳал этиш, ходимлар билан мулоқот ўтказиш мақсадида шу

йилнинг 11-14 март кунлари Хоразм вилоятида бўлди.

Ишчи гуруҳ ташриф давомида вилоятнинг Янгибозор туманида Рақамли технологиялар ўқув маркази очилди.

Янгибозор телекоммуникациялар боғламаси ҳудудида умумхалқ ҳашари муносабати билан арча кўчатлари экилди. Шундан сўнг ишчи гуруҳ аъзолари вилоятнинг Гурлан туманидаги телекоммуникациялар ва почта алоқаси боғламалари, мазкур туманда очилган Рақамли технологиялар ўқув маркази, “Ўзбектелеком” АК “Телекоммуникация транспорт тармоғи” филиалининг 9-техник боғламаси, Урганч радиотелевизион станцияси, вилоят электромагнит мослашув хизмати, UZDIGITAL TV ва “Алском” компанияларининг Урганчдаги шохбчалари, ТАТУ Урганч филиали Инновацион гоёлар техно-

маркази сингари кўплаб соҳа корхона ҳамда ташкилотлари фаолияти билан танишди.

Айниқса, ТАТУ Урганч филиали талабалари билан Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазири Шухрат Содиқов ва соҳа корхона ҳамда ташкилотлари раҳбарлари билан ўтказилган учрашув таассуротларга бой бўлди.

Ишчи гуруҳнинг вилоятга ташрифи самарали кечди, соҳа

ходимларининг ўй-ташвишлари ўрганилиб, жонли мулоқот ўтказилди, муаммоли масалаларнинг айримлари жойида ҳал этилди, шу билан бирга, соҳани янада ривожлантириш бўйича чоратадбирлар белгилаб олинди.

Наврўз байрами арафасида хоразмлик соҳа ходимлари бир пиёла чой баҳона дийдорлашишди. Тадбирга соҳада узоқ йиллар меҳнат қилган фахрий алоқачилар, хотин-қизлар, ёшлар, бир сўз билан айтганда, ўз касбининг усталари тақлиф қилинди. Унда сўз олган вазирлик ишчи гуруҳи раҳбари Шухрат Содиқов хоразмлик алоқачиларни яқинлашаётган Наврўз байрами билан табриқлаб, 20 нафардан зиёд соҳа ходимларига вазирликнинг ташаккурномаси ва совғаларини топширди.

Абдугани АБДУРАҲМОНОВ
С.ЗОИРОВ олган суратлар.

4 ШУНДАЙЛАР БОР БЎЛСИН!

ҲАР КУНИ МАЪРИФАТ,
ЯХШИЛИК УЛАШУВЧИ ПОЧТАЧИ

Ҳа, кечагидек эсимда, куртаклар энди кўз очган, қуёшнинг заррин нурлари бутун борлиққа гўё қайтадан жон бахш этган, ажиб бир илиқлик ва кўтаринки кайфият берувчи кўклам ҳавоси эди. Икки катта ўғлим ёнимда кичкинтойимни аравачасига солиб, сайрга олиб чиқдим. Кўча муюлишида қадрдон почтачи қиз Бозоргулга дуч келиб қолдим. Ҳар гал ҳар бир ҳаракати билан менда ҳавас уйғотувчи бу қиз кўзимга газет-журнал тарқатувчи почтачи эмас, ёшлиги, гўзаллигига ҳамоҳанг олиб-югуриб маҳалламизга маърифат улашувчи капалак бўлиб кўринарди.

– Почтада иш борми? – Азбаройи ҳаяжон ва ҳавас аравланган кўкқисдан берган саволимдан чўчиб тушган почтачи қиздан “Учраб кўринг” деган жавобни олдим. Тушдан кейин почтага бориб, иш масаласини бир ой синов муддати билан ижобий ҳал этиб келганман, – дейди “Ўзбекистон почтаси” акциядорлик жамияти Хоразм филиалининг Урганч почта алоқаси боғламасига қарашли 10-алоқа бўлими почтачиси Роза Бекмуратова.

Уч фарзанди билан қизиқиши, иштиёқи сабаб, ўзидан анча ёш қизга шогирд тушиб шу касбнинг сир-асрорларини ўрганган Роза Бекмуратова ўзаро суҳбатларда “Мана шу синов муддатини ҳар йили бир ёшга “қаритаман”, бу йил ролпа-роса йигирма саккиз йил бўлди”, дея қулиб қўяди. Аслида шу муддат ичида Роза опа нафақат яхши меҳнат қилди, балки у оёқ-қўли чаққон ёшларнинг бир нечасига устозликка ҳам улгурди.

Йилнинг тўрт фаслида бирдек масъулият ва фидойиликни талаб этадиган бу касбда муомала, муроса, киришимлилик зарар қилмайди. Роза Бекмуратова ҳам оиласи, рўзгори, фарзанд тарбияси каби бир-бирини тўлдирувчи вазифаларни жонқурлик билан узоқ йиллик меҳнат фаолиятига сингдира билди. Бугун эса келинлари Дилфузахон, Боғилахонлар хонадоннинг озодлигидан тортиб пишир-қуйдиригача ўз зиммаларига олган бўлса, набираси Арслонбек оиланинг қувончи ва бувисининг эркаси.

Ислоҳ ака билан беш фарзандни биргаликда эл қорига камарбаста этиб тарбиялаган Роза опа ҳаёти тўқис, қалбидаги самимият юзига иссиқ истара бўлиб кўчган аёл. У газета-журналларни ёки хат-хабарларни эгасига шунчаки етказишинигина ўз хизмат вазифаси деб билмайди.

– Ҳар куни алоқа бўлишимизга келган нашрларни етказиш

Яқин кунларда Роза Бекмуратова узоқ йиллик меҳнат фаолияти, соҳа ривожига қўшиб келаётган муносиб ҳиссаси, шижоаткорлиги ва ташаббускорлиги, ёшларга соҳа сир-асрорларини ўргатиш ва устоз-шогирд аънаъасини давом эттириб, ўз меҳнати билан ёш авлодга ўрнак бўлиб келаётган ходимлар қаторида Ўзбекистон Республикаси ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлигининг Ташаккурномаси билан тақдирланди. Қаҳрамонимизни бу эътироф билан қутлар эканмиз, кўзгуда маҳалла-

кўйнинг ҳурматини қозонган аёл, оилада меҳрибон она, буви, рафиқа, ишхонасида ҳар бир жўнатмани ўз эгасига етказибгина кўнгли хотиржам тортадиган ўз касбининг фидойиси бўлган инсон қиёфаси аксланади.

Гулноза ТУРФУНБОЕВА,
“Xabar” мухбири

ЎНЛАБ ШОГИРДЛАРНИНГ УСТОЗИ

Яраш САИДОВ. Бу исм-шарифли инсонни Богот туманида танимайдиган одам кам бўлса керак. Қирқ йилдан ошдики, у Богот телекоммуникациялар боғламаси электромонтёри сифатида самарали фаолият юртитиб келади. Бу йиллар давомида у эҳ-ҳе, қанчадан-қанча одамларнинг муаммоларини ҳал қилмади, дейсиз. Жамоада топган обрў-эътиборичи! Ўтган йиллар мобайнида катта-ю кичикка бирдай ҳурмат билан муносабатда бўлиб, ўзи тенгиларга яқин дўст, кичикларга эса билмаганларини эринмай ўргатиб, устоз бўлди.

Астойдил, касбига меҳр билан қилинган меҳнат ижобий яқун топди — Яраш Саидов яқинда Ўзбекистон Республикаси ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлигининг ташаккурномаси ва велосипед билан тақдирланди. Мукофотни шахсан вазирнинг қўлидан олгани эса уни янада руҳлантириб юборди.

Яраш Саидов 1962 йил 5 январда Богот туманининг Бешариқ қишлоғида оддий меҳнаткаш инсонлар оиласида дунёга келди. Худоёр ака бошқа фарзандлари қатори Ярашнинг ҳам меҳнатсевар, фидойи инсон бўлиб вояга етиши учун ҳаракат қилди. Рафиқаси билан биргаликда улар тарбиясига катта эътибор қаратди. “Болаларимиз бизга омонатга берилган инсонлар, — дерди Худоёр ака доим рафиқасига. — Шунинг учун уларни эл қорига ярайдиган, кўпчиликнинг дуосини олиб, бизни мамнун этадиган инсонлар қилиб тарбияламоғимиз лозим. Уларни эркататма, кўнглига қараб талтайтирма. Шунда фарзандларимиз биз орзу қилган инсонлар бўлиб вояга етишади”.

Шундай бўлди ҳам. Яраш Саидов Наримонов номидаги 3-ўрта умумтаълим мактабининг биринчи синфига қабул қилинди ва 1979 йили мактабнинг 10-синфини муваффақиятли тамомлади. Сўнг ишлаб ота-онасига ёрдам беришга қарор қилди. Богот алоқа узелига электромонтёр вазифасига ишга жойлашди. Албатта, кечагини мактаб партасидан келган ўсмирнинг ишни эплаб кетиши осон бўлмади. Бу бо-

рада жамоадолари яқиндан ёрдам беришди. 1980 йили ҳарбий хизматга қақририлиб, йигитлик бурчини ўтаб келгач, қадрдон жамоасига қайтиб, ўз ишига янада масъулиятни чуқур ҳис қилган ҳолда жиддий ёндашадиган бўлди.

Бир пайтлар шогирд сифатида бошқалардан иш ўрганган Яраш Саидовнинг ўзи бугун устоз. Билганларини ёш мутахассисларга бажонидил ўргатапти.

— Боғламамизда устоз-шогирдлик аънаъаси яхши йўлга қўйилган, — дейди Яраш ака биз билан суҳбатда. — Бу жуда фойдали иш. Коллеж ёки олий ўқув даргоҳини аъло баҳоларга битиргани билан ёшлар иш жараёнида қийналиб қолишади. Шунда унга бириктирилган устоз ёрдамга келиб, билганларини унга ўргатади. Шу тариқа ёшларда касбига қизиқиш пайдо бўлади, у вақт ўтиб малакали мутахассисга айланади.

Касбининг мохир устаси Яраш Саидов айна пайтда Богот телекоммуникациялар боғламасининг тажрибали ходими сифатида бошқаларга ўрнак бўлган ҳолда меҳнат қиляпти. Раҳбарият томонидан берилган ҳар қандай топшириқни ўз вақтида, сифатли адо этиш унинг доимий одатига айланган.

Яраш Саидовнинг кўпчилик ҳавас қиладиган аҳил оиласи бор. Турмуш ўртоғи Зулфия Жуманиёзова билан биргаликда икки ўғилни эл қаторига қўшибди. Етти нафар набира оила катталарининг бахти, қувончи.

Муборак МИРКАМОЛОВА,
“Xabar” мухбири

ОДАМИЙЛИКНИНГ ОЛИЙ МЕЗОНИ

“Ўзбектелеком” АК ҳамда Ўзбекистон ахборот технологиялари ва оммавий коммуникация ходимлари касаба уюшмаси Республика кенгаши ўртасида 2015-2020 йиллар учун тузилган Ягона жамоа шартномасига кўра соҳа ходимлари ва иш берувчининг меҳнатга оид ҳуқуқлари ва ижтимоий-иқтисодий манфаатларини ҳимоялаш, соҳада ижтимоий тотувлик ҳамда барқарорликни сақлашда ҳамкорликда иш кўрилди.

нафар ходим концерт дастуридан баҳраманд бўлишди, яна 200 нафари фарзандлари билан ҳайвонот боғини томоша қилишди. Мамлакатимиз мустақиллигининг йигирма саккиз йиллиги муносабати билан

ҳам соз бўлди. Уларга бошланғич касаба уюшмаси кўмитаси маблағлари ҳисобидан 1 184 000 сўмлик қимматбаҳо совғалар тақдим этилди. 8 декабр – Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 27 йиллиги муносабати билан 50 нафар фахрий хушнуд этилди. Улар бошланғич касаба уюшмаси кўмитаси маблағи ҳисобидан 5 925 000 сўмлик озиқ-овқат маҳсулотлари ва эсдалик совғалари билан хабар олинди.

Ишчи-ҳодимларнинг саломатликларини тиклаш ҳам энг долзарб масала ҳисобланади. 26 нафар ходимга учун кўмита маблағлари ҳисобидан 14 762 300 сўмлик санаторийга йўланмалар берилди.

Филиал ва ТБлар жамоаларини энг рози қилаётган ишлар ҳақида гап кетганда, нурунийлардан 150 нафари хонадонларига бориб, байрамлар билан муборакбод этилгани, узоқ йиллар соҳа равнақи йўлида меҳнат қилиб пенсияга ёшига етганларни ширингина тадбир ташкил этиб, миннатдорлик рамзи сифатида совғалар топшириш аъяна тусини олганини мисол келтириш мумкин. Касабақўм раиси қолган яна 177 нафар пенсиядагиларнинг дуоларини олишни ният қилиб қўйган.

Олижаноблик мезонлари асосида фаолият олиб боришга, эзгу аъёнларни давом эттирибгина қолмай, уларни бойитишга жазм қилган филиал касабакўм раиси Муроджон Аъзамов фаолиятини ҳамма қўллаб-қувватламоқда. Ҳисоб-саноқ-сўлов йиғилишида сўзга

чиққан Садоқатхон Икромов (Куvasой), Мақсудхон Эргашев (Риштон), Зокиржон Тўйчиев (Марғилон), Носиржон Абдулҳакимов (Ўзбекистон), Дадаисмат Рашидов (Олтиариқ) ва бошқалар филиал касаба кўмитаси ишидан жамоалари беҳад мамнун эканликлари тўғрисида тўққинлаб сўзладилар. Энг мухтасар фикрлари Кува ТБ бошлиғи Азизхон Абдуллажонов баён этди: Раис ўзидан ўзи сайланиб қолганини, соҳада кўп йиллар тер тўққан асл алоқачи эканлигини, қолаверса, ҳаммамиз учун ҳурматли бўлган забардаст устозимиз Ҳасан Аъзамовнинг фарзанди эканлигини исботлаб қўйди. Унинг ҳар бир ишнинг, ишлаётганларнинг ҳам, нафақага чиқаётганлару кексалик гаштини сураётганларнинг ҳаётини шукроналик туйғуларини тўлдириш йўлидаги савобли ишлари тобора кўпайиб боришидан умидворимиз. Бу ишларни ёруғ юз билан адо этишда унга омад тилаймиз.

Ҳафиза САЛЯҲОВА,
“Xabar”нинг Фаргона
вилоятидаги муҳбири

Суратларда: 1. 226-АТС фарроши Рўзихон БЕРДИЕВАни пенсияга кузатиш эҳтиром тадбири.

2. Фахрий Жума ака ШАМСУТДИНОВ ҳузурда.

Хусусан, “Ўзбектелеком” АК Фаргона филиали маъмурияти ва филиал бошланғич касаба уюшмаси кўмитаси томонидан ўтган беш йилда шартномада белгиланган ишлар қониқарли амалга оширилди. Яқинда бўлиб ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишида айтилган фикрлар ва миннатдорлик сўзлари ҳам касаба уюшмаси кўмитаси қанчалар эзгу ишларга бош-қош эканлигини аниқ намоён этди. Бу ишларнинг энг кўзга ташланиб тургани деб, болаларни ёзги дам олиш оромгоҳларида тўлақонли дам олдириш ҳамда ишчи-ҳодимларнинг сиҳаттоҳларда соғлиқларини тиклашларига жиддий аҳамият берилганини айтиш мумкин. Ходимларнинг маданий ҳордиқ чиқариши, болаларнинг эса ҳайвонот боғига, янги йил муносабати билан бўладиган театрлаштирилган томошаларда иштироклари таъминлангани, 14 ёшгача болалари бўлганларга янги йил совғалари тақдим этилаётгани ҳам таҳсинга сазовор ишлар қаторида тилга олинди. “Ўз касбининг устаси” шиори остида 113 нафар ишчи-ҳодим моддий ва маънавий рағбатлантирилгани, спортни омалаштиришга қаратилган тадбирларга ҳам катта маблағ ажратилаётгани – буларнинг баридан ишчи-ҳодимлар бениҳоя мамнун.

Ҳа, филиал раҳбарияти ва касаба уюшмаси кўмитаси Ўзбекистон кадриятларимизни эъзозлаш не эканлигини ўз фаолиятида намоён этиб келади. Соҳани 21 йилдан кўпроқ даврдан буён ёритиб келаётган журналист сифатида филиал раҳбарияти ҳамда касаба уюшмаси кўмитасининг жуда кўп хайрли ишларига гувоҳ бўлялман. Менда, айниқса, Иккинчи жаҳон уруши иштирокчилари ва уларга тенглаштирилган инсонлар, меҳнат фронтида қаҳрамонлик кўрсатганлар ҳамда соҳада ишлаган ва эндиликда яқка-ёлғиз

ликда яшаётганлар ҳолидан хабар олишдек савоб амаллар кучли таассурот қолдиради. Табаррук инсонларнинг кўзларида кўрган ҳайратларни, қувонч ёшларини унутиб бўлармиди! Бундай яхши удумлар ҳар йили умумхалқ байрамларида такрорланади. Ёши улуг отахон ва онахонларнинг ҳаётига ўзгача хурсандчилик ва мазмун бахш этилади.

Шу ўринда мен Фаол инвестициялар ва ижтимоий ривожланиш йили Давлат дастури асосида филиал маъмурияти ва бошланғич касаба уюшмаси кўмитасининг иккинчи ярим йилликда амалга оширган ишларига алоҳида тўхталгим келди. Ёзги болалар дам олиш оромгоҳларида филиал ишчи-ҳодимлари фарзандларининг 177 нафари “Нихол” ва “Коинот” дам олиш оромгоҳларида мароқли дам олишди. Шундан 160 нафарига иш берувчи маблағлари ҳисобидан 69 168 564 сўм ажратилди. 17 нафарига бошланғич касаба уюшмаси кўмитаси маблағлари ҳисобидан 7 346 595 сўмлик йўланмалар олиб берилди. Таъкидлашимизнинг боиси, бу рақамлар олдинги йилларга қараганда анча кўплиги билан эътиборга моликдир. 200

бошланғич касаба уюшмаси маблағлари ҳисобидан 5 250 000 сўмлик озиқ-овқат маҳсулотлари харид қилиниб, 50 нафар фахрий ҳолидан хабар олинди. Бу улуг иш давом эттирилиб, 1 октябр – Ўқитувчилар ва мураббийлар умумхалқ байрами ҳамда “Халқаро кексалар ҳафталиги” да яна устоз-фахрийларнинг дуоларига дохил бўлинди. Уларнинг алоқа соҳаси ривожига катта ҳисса қўшганлари ва кўплаб шогирд етиштирилганлари эътироф этилди. Азиз устозларнинг 50 нафарига бошланғич касаба уюшмаси кўмитаси маблағлари ҳисобидан 5 550 000 сўмлик озиқ-овқат маҳсулотлари ва эсдалик совғалари топширилди.

Шуни ёдда тутиш керакки, ёшга доир нафақага чиқиш ҳам қувончли, ҳам андак мунгли воқеа. Уни ҳар ким ҳар хил кечиради. Кимдир шу кунларга етказганига шукроналар айтса, кимгадир узоқ йиллар меҳнат қилган ишхонасини, қадрдон ҳамкасбларни тарк этиш фожиадек туюлади. Шу боисдан ҳам ҳам пенсияга кузатиш, инсон қадр-қимматини жойига қўйиш ҳам қарз, ҳам фарздор. Саккиз ходимга шундай эҳтиром тадбири ташкил этилгани жуда

Мирзадавлат САРИМСОҚОВ, Бағдод ТБ электромеханиги:

– Салкам 39 йиллик фаолиятим давомида бир неча бор “Чимён” ва “Зилол” санаторийларида дам олганман. Бу имконият, бу имтиёз меннинг самарали ишлашимни таъминлаб келмоқда. Бунинг учун филиалимиз раҳбарлари ва касаба уюшмамиздан чексиз миннатдорман. Катта раҳат.

Салима ЭГАМБЕРДИЕВА, Фаргона шаҳар ТБ абонентлар бўлими бошлиғи:

– ТАТУда таҳсил олган йилларим ҳам қўшиб ҳисобланса қарийб қирқ йиллик тажрибага эгаман. “Шунча йил ихлос ва садоқат билан ишладимиз, ажойиб шогирдлар етиштирдимиз”, дея совғалар билан меҳр-эътибор кўрсатишди. Мен бунинг учун касаба уюшмамиздан, раҳбарларимиздан чексиз миннатдорман. Уларни ҳам мен каби миннатдорлик изҳор этиш бахтига муяссар айласин, минга киришсин дейман.

6 ГОД РАЗВИТИЯ НАУКИ, ПРОСВЕЩЕНИЯ И ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКИ

ЦИФРОВЫЕ ДИВИДЕНДЫ

Год развития науки, просвещения и цифровой экономики узбекистанцы начали с изучения заданных векторов, вникая в суть их значения.

Под цифровой экономикой понимается не только технология «блокчейн», ее использование на международных финансовых рынках или криптовалюты, но и процессы, осуществляемые с помощью цифровых коммуникаций, IT. Она также может рассматриваться как средство искоренения скрытой экономики: все операции выполняются в электронном виде, а значит, обеспечивается прозрачность.

Кроме того, внедряя IT в производство, можно достичь снижения себестоимости продукции и услуг, повышения конкурентоспособности предприятий.

Насколько цифровая экономика актуальна и важна в развитии экономики стран, можно узнать из исследований Всемирного банка «Цифровые дивиденды». К примеру, увеличение на десять процентов скорости интернета приводит к росту ВВП. В развитых государствах этот показатель равен 1,21 процента, в то время как в развивающихся странах он равен 1,38 процента. То есть, если скорость интернета увеличивается в два раза, то объем ВВП также может повыситься примерно на 15 процентов.

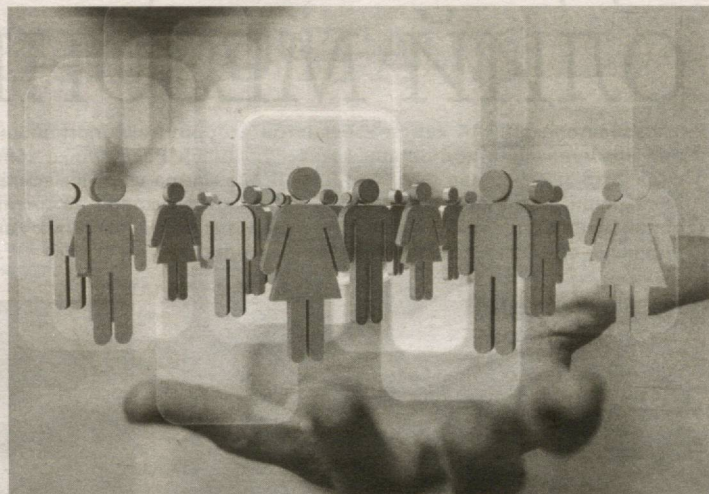
Среди факторов, влияющих на экономический рост, — внешняя миграция, международная торговля и движение капитала, туризм, иностранные инвестиции, а также развитие IT.

Что же сделано в нашей стране по внедрению информационных технологий? В первую очередь широко используются услуги «электронного правительства», внедрено «электронное управление». Но многое еще предстоит сделать. Современные научные подходы и инновации в цифровой экономике будут иметь первостепенное значение. При этом найдут развитие наукоемкие отрасли. Разные алгоритмы, процессы и цифровая информация послужат стратегическому развитию корпоративного бизнеса. Социальные отрасли также предоставляют широкие возможности для развития цифрового бизнеса.

В качестве примера использования «цифры» в экономике можно привести мобильные платежные системы. Смартфоны привязаны к банковскому счету, что позволяет им совершать онлайн-покупки и переводить средства в любую точку мира, используя только мобильное устройство. Платежные системы и банковские информационные системы широко используют цифровые активы.

Основными их составляющими являются объекты интеллектуальной собственности. Право владения результатами интеллектуальной деятельности принадлежит только компании.

Примером таких активов яв-

ляется исключительное право на патент изобретения, компьютерные программы и базу данных.

Возникает вопрос об обеспечении информационной безопасности, предотвращении несанкционированного доступа к цифровой информации. В этом случае использование облачных технологий может стать одним из методов защиты информации с технической, правовой и организационной стороны.

Трудно представить развитие цифровых активов без развития цифровой коммерции, она требует создания простых и надежных платежных систем. Кредитные и дебетовые карты стали широко использоваться из-за популяр-

ности среди населения первых онлайн-оплат за оказание услуг. Эмитенты кредитных карт «Visa» и «Master Card» потребовали от продавцов принять повышенные меры безопасности при обмене информацией.

Так как в мире идет тенденция быстрого замещения материальных и нематериальных активов в бухгалтерском балансе, необходимо сосредоточить основное внимание на экспорте продукции, изучении ноу-хау, блокчейн-технологии и использовании основных производственных фондов.

Нодир ЖУМАЕВ,
депутат Законодательной
палаты Олий Мажлиса

➤ БУДЬТЕ БДИТЕЛЬНЫ!

«УЗКОМНАЗОРАТ» ПРЕДУПРЕДИЛА О МОШЕННИЧЕСТВАХ НА ТЕМУ КОРОНАВИРУСА

Инспекция «Узкомназорат» сообщила, что пандемия коронавируса привела к активации мошенничества в интернете.

Злоумышленники отправляют электронные письма с мерами безопасности, которые якобы необходимо принять, чтобы избежать заражения. Основная задача — заставить пользователя нажать на ссылку с переходом на фальшивый сайт, где он получает предложение поделиться личной информацией.

В других рассылках просят перечислить пожертвования для борьбы с распространением вируса, или от имени авторитетных организаций требуют средства для лечения тяжелых больных.

Кроме того, в сети появились сайты с предложениями купить тест на определение заразились вы коронавирусом или нет.

«Узкомназорат» попросил пользователей быть бдитель-

ными — удалять письма от незнакомых отправителей, внимательно изучать ссылки, осторожно относиться к звонкам с незнакомых номеров.

В инспекции также предостерегли пользователей от разного рода фейковых сообщений о пандемии коронавируса, рекомендовали получать информацию из официальных и проверенных источников.

➤ СТАРТАПЫ

Начальник управления по работе с одаренной молодежью Министерства инновационного развития Фирдавс Нематзода посетил город Петах-Тиква (Израиль) в рамках участия в краткосрочной программе обмена опытом, организованной компанией WATERGEN. Состоялись встречи с молодыми людьми из Узбекистана, работающими в Израиле с целью установления сотрудничества и привлечения их в Академию молодежи.

САМЫЙ ВЫСОКООПЛАЧИВАЕМЫЙ ВЕБ-ДИЗАЙНЕР УЗБЕКИСТАНА НА ПЛАТФОРМЕ UPWORK ЗАРЕГИСТРИРОВАН НА ПЛАТФОРМЕ СТАРТАПОВ АКАДЕМИИ МОЛОДЕЖИ

Ф.Нематзода также приглашен к участию в программе обмена опытом компании «WADIWATER», которая будет организована на Кипре, в Бахрейне и Абу-Даби.

Также для привлечения широкой общественности в Академию молодежи при Министерстве инновационного развития была организована встреча с нашим соотечественником, самым высокооплачиваемым веб-дизайнером и программистом Станис-

лавом Львовским на площадке Upwork Plaza в Тель-Авиве. В рамках встречи Станислав был

зарегистрирован вместе со своей командой на платформе стартапов Академии молодежи с проектом первой в Цен-

тральной Азии платформы фрилансеров.

Станислав родился в Ташкенте в 1990 году. Будучи еще студентом, стал интересоваться веб-дизайном и программированием, начал свою карьеру на платформе Upwork и в настоящее время является основателем более 280 веб-проектов. Станислав работает над крупным стартап-проектом в Тель-Авиве с ноября 2019 года. Планирует вместе со своей командой запустить стартап-проект — первую платформу фрилансеров в Узбекистане.

Манзура АБЖАЛОВА: ЎЗБЕК ТИЛИНИ ДУНЁВИЙ ТИЛЛАР ҚАТОРИГА ОЛИБ ЧИҚАМАН

Ахборот-технологиялари асрида тилнинг кенг истеъмолда бўлиши ва унинг дунё ҳамжамиятидаги нуфузининг ортиши, давлат тили сифатида мустақкам ўринга эга бўлишини таъминлашнинг энг самарали йўли табиий тилни компьютер технологиялари тили даражасида формаллаштириш ҳисобланади. Сунъий интеллект тили сифатида формаллашган тил ҳеч қачон ўлмайди. Ҳатто замонавий технология кириб борган кичик давлат ёки дунёнинг энг чекка ҳудудидаги инсонлар ҳам бундай тилнинг мавжудлиги ва имкониятлари билан таниш бўлади, лозим бўлган ҳолатда таҳрир ва таҳлил дастури орқали саводли матн туза олади.

таъминотини янада такомиллаштиришди.

Манзура Абжалованинг филология фанлари бўйича фалсафа доктори илмий даражасини олиши учун "Тил назарияси. Амалий ва компьютер лингвистикаси ихтисослиги бўйича ёзилган "Ўзбек тилидаги матнларни автоматик таҳрир ва таҳлил қилувчи дастурнинг лингвистик модуллари (расмий ва илмий услубдаги матнлар таҳрири дастури учун)" мавзусидаги диссертацияси ҳимояси 2019 йилда Фарғона давлат университети ҳузуридаги илмий даражалар берувчи Илмий кенгаш мажлисида бўлиб ўтди. Маълум бўлганидек, М.Абжалова ўзбек компьютер лингвистикаси ривожланишига салмоқли ҳиссасини қўшмоқда.

— Ота-онам ҳужжатларимни Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика институтининг бошланғич таълим йўналишига топширишимни маслаҳат беришди, лекин тақдир мени Мирзо Улугбек номидаги Ўзбекистон Миллий университети сари етаклади, — дейди қаҳрамонимиз. — Тест сновларини муваффақиятли топшириб, давлат гранти асосида ўқишга қабул қилиндим. Ўзбек

филологияси факултети талабаси бўлдим. Бу ҳаётнинг мен каби ёшларга беқиёс инъоми бўлди, десам муболага бўлмайди. Бойси, мана шу масканда ўзлигимизни англадик. Забардаст олимлардан илм сирларини ўргандик. Уларнинг ишончи ва меҳрига сазовор бўлдик. Университетдаги ҳар бир лаҳза учун тақдиримдан мамнунман. Шавкат Раҳматуллаев, Абдуғафур Расулов, Омонулла Мадаев, Умарали Норматов, Ҳамидулла Болтабоев, Қозоқбой Йўлдошев каби илм заҳматкашларидан таълим олиш бахтига мугъассар этди, ҳақиқий олтин даврни берди. Устозларимиздаги шижоат, донолик, матонат, мустақкам хотира, фидойилик ва олимлик хислатлари бизга ўрناк бўлди.

Илм саодатга элтувчи йўл бўлиб, катта меҳнат ва заҳматнинг талаб қилади. Заҳмат чексанг, заҳматларинг дурга айланар, меҳнат қилсанг, бир дон дон юзга айланар, деб бежиз айтилмаган. Бунга М.Абжалова ҳаёти давомида кўп бор амин бўлмоқда. Илмий тадқиқот иши ҳимояси билан боғлиқ қизгин илмий фаолияти жараёнида илмнинг машаққати билан бир-

га ҳузурини ҳам туйди. Илм йўли унга унутилмас лаҳзаларни инъом этди, қадрли инсонлар, заҳматкаш олимлар билан яқиндан танишиш имкониятини берди. Ўзини яна бир қадар улғайганлигини ҳис этди, илм аҳллари давраларига кириб борди.

Олиманинг компьютер лингвистикаси йўналишини танлашида физика-математика фанлари доктори, профессор Абдимажид Пулатовнинг ўрни беқиёс. Тил масалаларига математик нуқтаи назардан ёндашиш, тилимиздаги муаммолар ечимини ҳисоблаш техникаси орқали бериш, ўзбек тилини дунёвий тилга айлантириш чораларини топиш борасидаги маърузалари уни шу соҳага етаклади. Шу боис битирув-малакавий ишида ўзбек тилини формаллаштиришда эсперанто тили имкониятлари тадқиқи билан шугулланди. Ўзбек тилини формаллаштириш учун қандай принципларга таяниш мумкинлиги борасидаги излашлари давомида халқаро сунъий тил — эсперанто тилини ўрганди. Натижада "Эспе-

ранто тилини биласизми?" илмий-оммабоп нашр юзга келди. Табиийки, изланувчан ёшлар университетга жуда ҳам керак — у магистратура босқичида ўқишни давом эттирди. Ўзбек компьютер лингвистикасида ҳали ўрганилмаган масала — ўзбек тилидаги матнларни автоматик тарзда таҳрир қилишга бел боғлади. "Мақсадим — ўзбек тилининг лексик базасини яратиш натижасида лингвистик дастурлар ишлаб чиқишига замин ҳозирлаш ва компьютер технологиялари орқали ўзбек тилининг дунёвий тиллар қаторига чиқишига ҳисса қўиш. Мана шу мақсад мени илдам юришга ундади, магистратурани битиргач, илмий ишимни давом эттириш ҳисси кучайди", — дейди у.

Тақдир изми туфайли оиласи билан Навоий вилоятига келган М.Абжалова Навоий давлат кончилиги институтида меҳнат фаолиятини бошлаш билан бирга, илмий тадқиқотини ҳам давом эттирди. 2016 йили илмий тадқиқот иши мавзуси ЎЗМУ Илмий кенгаши томонидан тасдиқланди ва "ОАК Бюллетени" 2019 йилги 2-сонда эълон қилинди. Етук олим, филология фанлари доктори, профессор Ҳамидулла Дадабоевнинг илмий раҳбарлиги унинг масъулиятини янада оширди. Устозига муносиб шоғирд бўлиш, ўзбек компьютер лингвистикасининг ривожланишига, ўзбек тилини дунёвий тиллар қаторига киришига, саводхонликни оширишга ҳисса қўиш ҳисси олима машаққатларга чидаш учун сабот берди.

Дарҳақиқат, Манзура Абжалова мақсади йўлида тинимсиз ишлади. Изланишлар ютуқлар сари етаклади: 2016 йили Ўзбекистон Миллий кутубхонасида "INFOLIB-2016" V миллий ахборот-кутубхона ҳафталиги доирасида ўтказилган "Ахборот-кутубхона муассасасининг энг яхши мутахассиси-2016" республика танловининг якуний босқичида фаол қатнашиб, "Танлов хоними" номинациясига сазовор бўлди. 2017 йили мазкур танловда фахрли 3-ўрин, 2018 йилда эса 1-ўрин соҳибига айланди.

Дона халқимиз айтганидек, машаққат кўпригидан ўтмагунча бахтга етишилмайди. Манзура Абжалованинг ҳаракатлари натижасида Ubuntu 16.4 (Linux) амалий тизими Python 3 дастурлаш тилида ўзбек тилидаги матнларни таҳрир ва таҳлил қилиш дастури яратилди, мазкур дастур гувоҳнома (№ DGU 06645 рақамли) билан бирга ўзбек тилидаги синоним (BGU 00380), омоним (BGU 00381) ва антоним сўзлар базаси (BGU 00390) учун Ўзбекистон Республикаси Интеллектуал мулк агентлигининг гувоҳномаларини олди.

Маруза ҲОСИЛОВА,
"Xabar"нинг Навоий
вилоятидаги мухбири

Uztextanalysis дастури қуйидаги имкониятларга эга

- турли ҳажмдаги матнларни тезкор таҳрир қилади;
- матн терувчининг ёзма нутқ малакасини такомиллаштиради;
- фойдаланувчига матнларни мустақил равишда тўғри ва саводли ёзишида кўмак беради;
- ўзбек тилининг лексик, грамматик меъёрларини ўрганишда лингвистик манба вазифасини ўтайди.
- Uztextanalysis дастурининг лексик, грамматик меъёрларини ўрганишда лингвистик манба бўла олиш имкониятига эгалигидан айтиш мумкинки, таълим ўзбек тилида олиб борилаётган бошқа республикалардан ҳам бу маҳсулотларга буюртма олиш мумкин. Бу эса, ўз навбатида, лойиҳанинг ижтимоий ва иқтисодий самардорлигини оширишга хизмат қилади.

“КИМКИ ЭЛНИ ШОД ЭТИБДУР, ДАВЛАТИ КАМ БЎЛМАСИН”

Ой доғланур жамолин, кўрсатса дилраболар,
Сумбул ўпар оёгин, қўзғотса дилраболар.
Гул очилур чаманда, олам муаттар ўлгай,
Бир кафт билан ниҳолин, тебратса дилраболар.

Расулқори МАМАДАЛИЕВ

1941 йил “Йўғон чўзилиб, ингичка узиладиган” замонлар бошланиб, Расулжон ҳам тирикчилик ўтказиш учун кўча боласига айланиб қолади. Бувисининг вафотидан кейин Маргилонда нон топиб ейиш амримаҳол бўлиб қолгач Бағдоддаги қариндошлариникига келишга мажбур бўлади. Одамлардан сўраб-суриштириб, Дашт қишлоғида яшовчи отасининг бир кекса кампир қариндошлариникида кўним топади. Кампирга эса қўлидан ҳеч нарса келмайдиган, кўзи ожиз, ейман-ичман деган ўспирин қариндоши ёқмайди.

Камтар шеъри билан айтадиган ушбу кўшиқни миллий мусиқа асарларидан доира ва танбур жўрлигида эшитиб кўрганмисиз? Дилраболарни бир тинглаб кўринг-а. Бу кўшиқни эшитар экансиз беихтиёр нолалар ортдан эргашганингизни сезмай қоласиз. Майингина эсангиз шамол оғушидаги хаёл кум зарраларини секин-аста судраб-судраб кетаверади, кетаверади. Ярим йўлда зарраларга яна зарралар кўшилиб, энди бир ҳовуч тупроқ ҳосил бўлади. Кўшиқ авж пардалари кучайгани сайин шамолнинг одими ҳам кенгайиб бораверади. Дилраболар авж пардасига етганида қуюн кўтарилиб, осмонда ғалаён бошланади.

Водийлик марҳум ҳофиз Расулқори Мамадалиев ижросидаги кўшиқларни эшитган одам ҳам худди қуюн каби осмонга кўтарилади.

“Баёт”дан “Оромижон”гача

Расулқори Мамадалиев 1927 йилда Ўшнинг Сўзоқ қишлоғида дунёга келади. Отаси Қўлдошали ака одамларнинг уйида мардикорчилик қилиб пул топар, онаси Бумайрам эса сомса ёпиб, чучвара пишириб бозорга олиб чиқиб сотар, шу тариқа турмуш кечиришарди. Расулқори Мамадалиевнинг кўзи туғма ожиз бўлса-да, санъаткор доимий изланишда бўлиб, кўплаб ашула ва чолғу йўллари граммпластинка ёзувлари орқали ўзлаштирган. Репертуаридан мақом ва мумтоз ашула йўллари (“Баёт”, “Сеғоҳ”, “Бобоқча”, “Бозургоний”, “Галдир”), замонавий бастакорлар асарлари (“Оқибат”, “Топмадим”, “Куйгай”, “Салламно”, “Ун саккиз ёшинда-дур”), катта ашулалар (“Айладинг-кетдин”, “Оҳқим”, “Изларман”), халқ ялла ва ашулалари (“Эй, дўст”, “Хай-хай”, “Оромижон”) ўрин олган.

“Кўзлари мунчоқдек қора бўлса-да, кўрмас эди”...

Тарих фанлари доктори, “Турон” ФА академиги Икромиддин Остонакулов “Сўз чамани ичра наво кўргузиб” номли рисоласида санъаткорнинг ҳаёти ва ижоди ҳақида чуқур мулоҳазали фикр юритади. Жумладан, унда шундай

сатрларга дуч келасиз:

“...Болакай тақдирга тан берган, сабри эди. Тенгдошлари каби мол-кўй боққани қир-адирларга чиқа ол-маса ҳам, кўча чангитиб болалар билан ўйнай олмасам ҳам қаттиқ азият чекмас, сабаби бувисининг Аллоҳнинг иродаси билан кўзи кўрмас бўлиб туғилгани тўғрисидаги гаплари кўнглига таскин берар, таъсирли нақл ва ривоятлар дилини овулар эди.

Тақдири насиб деганларидек, гарчи боланинг кўзлари мунчоқдек қора бўлса-да, кўрмас эди. Шу билан бирга, болакайнинг қадди-қомаги келишган, юзлари лўппи, тишлари текис терилган маржондек, овози жарангдор, тили бурро, эшитиш ва ёдда сақлаш қобилияти ғоят кучли эди...”

Тақдир Расулқори Мамадалиевни нафақат тийран нигоҳларидан, балки яқинлари дийдоридан ҳам эрта айрилишга мажбур қилади. У дастлаб онасидан, сўнг укаси Ҳосилжондан ва кўп ўтмай дадасидан ҳам ажралгач, бувасининг қарамоғида қолади. Аясининг вафотидан сўнг укасига суяниб қолган эди. Фалокат сабаб укасининг орқа қисми сандалдаги чўғда қуйиб у ҳам бу дунёни тарк этади. Муаллиф Ҳосилжоннинг аянчли ўлимини шундай тасвирлайди.

“...Саҳарга яқин бувииси отасини қаттиқ овоз билан уйғотганини эшитиб, Расулжон ҳам чўчиб уйғониб кетди. Бувисининг гап-сўзларидан билдики, укасининг аҳволи жуда оғирлашиб қолган. У ўзи билганича дуолар ўқиб, ичида қайтариб, укасига соғлиқ сўрарди. Кампир уйга бет-қўлини ювиб қайтиб кирганида набира-сининг икки марта “ху-ху” деганини, сўнгра нафаси ичига тушиб, жони узилганини билди...”

“Йўғон чўзилиб, ингичка узиладиган” замонлар эди

Расулқори Мамадалиевнинг асли ота авлоди Бағдод туманидан бўлиб, тақдир тақозоси сабаб Ўшга бориб қолганида Расулжон дунёга келади. Укасининг вафотидан сўнг отаси Қўлдошали Бағдод туманининг Дашт қишлоғидаги қариндошлариникига ке-

Расулқори Мамадалиевнинг ҳаёти ва ижодини кўрсатиб берувчи фильм ишланса, бу миллий мусиқамизнинг чинакам ютуғи бўларди.

либ тўсатдан тоби қочиб қолади.

Орадан ўн беш кун ўтмай у ҳам вафот этади. Дадасининг ўлимидан сўнг бувииси уни Маргилонга олиб келади. Бу шаҳарда Мадали Ҳофиз, Уста Олим Комилов, Муҳиддин қори Ёқубов, Болтабой Ражабов, Маматбобо Сатторов, Бобораҳим Мирзаев, Саодат Қўбулова, Берта Давидова каби кўплаб санъат усталари туғилиб вояга етган. Ўзбек санъатини жаҳонга танитишган. У ерда Расулжон юқорида номлари тилга олинган санъаткорлар қўлида тарбияланади.

1941 йил “Йўғон чўзилиб, ингичка узиладиган” замонлар бошланиб, Расулжон ҳам тирикчилик ўтказиш учун кўча боласига айланиб қолади. Бувисининг вафотидан кейин Маргилонда нон топиб ейиш амримаҳол бўлиб қолгач Бағдоддаги қариндошлариникига келишга мажбур бўлади. Одамлардан сўраб-суриштириб, Дашт қишлоғида яшовчи отасининг бир кекса кампир қариндошлариникида кўним топади. Кампирга эса қўлидан ҳеч нарса келмайдиган, кўзи ожиз, ейман-ичман деган ўспирин қариндоши ёқмайди.

“...Кампирнинг бир муомаласи умрбод Расулжоннинг эсидан чиқмайди. Кейинчалик бу воқеани фарзандларига ҳам айтиб берган экан. Воқеа бундай бўлган. Қиш кунларидан бирида Расулжон сандалда ётган эди. Эшик тўғрисида ётар экан, ташқаридан совуқ изғирин орқасига келиб урилади. Оёғи иссиқ бўлса-да елкалари, бели совуқдан ачишиб оғрий бошлади. Совуқдан қочиб сандалнинг бошқа томонига ўтиб кетади. Иссиқ хуш ёқиб, кўзини уйқу элитади. Бир пайт кампирнинг шанғиллаган овозидан уйғониб кетади. “Нега меннинг жойимга ётиб олдинг, етимвачча?” деб чунонам қаттиқ тепадикки, бола бечора сандалнинг бошқа томонида ўтиб кетади. Расулжон оғриққа чидай олмай, ўқиб-ўқиб йиғлайди. Ортиқ бу уйда тура олмаслигига кўзи етиб, бошқа жойга кетишга қарор қилади...”

Дашт йўллари орқали машҳурлик сари

Шундай қилиб, Дашт қишлоғи орқали Бувайда туманининг Янгиқўрғон қишлоғига ўтади. У ерда бир чойхонада самоварчи бўлиб ишга киради. Бувайданинг одамлари ашула ва мусиқага, аския санъатига, адабиётга ишқибоз бўлиб, бу муҳит чойхонага ҳам кўчган эди. Расулжон халқ ўртасида ажойиб кўшиқлар айтиб танилади. У кўпроқ Жўраҳон Султонов ашулаларини куйлашни хуш кўрар эди. Расулқори Мамадалиев бир неча йиллар бувайдалиқ ҳофиз Комилжон Ҳамроқулов билан ҳамнафасликда ашула куйлайди. Бу икки ҳофиз Тошкентга таклиф этилиб, Юнус Ражабий томонидан кутиб олинади ва икки ҳофизнинг ўндан ортиқ ашулалари ҳам радио фонетикаси учун, ҳам мақом хазинаси учун магнит тасмасига ёзиб олинади, радио орқали бериб борилади. Комилжон Ҳамроқулов жарроҳлик операциясини бошидан кечирганидан сўнг ашула айтишдан тийилишга мажбур бўлади. Унинг ўғли Раҳимжон Камолов Расулқори Мамадалиевга отаси ўрнида ҳамроҳ бўлади. Яратган Расулқори Мамадалиевга ўн нафар фарзанд ота эди.

“...Афсуски, бу инсонга истиқлолимиз нашидасини суриш насиби этмади. Шўро даври маданият арбоблари охириги пайтда Расулқори Мамадалиевнинг репертуарида замонавий бастакорлар ижодидан намуна йўқлигини пеш қилиб, ҳаммаси ўтмишдаги меросдан иборат, деган баҳона билан радиого ёзишга рухсат беришмайди. Бундан ҳофиз ранжиса-да, сукут сақлаб узлатни ихтиёр қилади. Агар узоқ умр кўриб мустақилликкача етиб келганда эди, келажак авлодга маданий меросимиз, ўзбек мумтоз кўшиқчилиги, халқ оғзак ижоди ва аскиячилигини тушунтиришда жуда катта тирик манба бўлиб хизмат қилган бўлар эди...”

Бугунги кунда юртимизнинг ҳар бир вилоятида, йирик шаҳарларимизда қатор уй-музейлар ташкил этилган. Ана шу хайрли ишининг давоми сифатида Бувайда тумани марказида ҳам “Санъат ва маданият музейи” ташкил этилса. Қолаверса, Расулқори Мамадалиевнинг ҳаёти ва ижодини кўрсатиб берувчи фильм ишланса, бу миллий мусиқамизнинг чинакам ютуғи бўларди. Бу борада вилоят ва туман ҳокимликлари ҳамда миллий кўшиқчилигимиз шайдоси бўлган сахий ва олижаноб замондошларимиз эътибор қаратишса, ёрдам қўлларини чўзса миллий санъатимиз яна бир ноёб ижод намунаси билан бойишига ҳисса қўшган бўлар эдилар.

Зеро Расулқори ҳофиз Чустий ғазалини ёниб куйлаганидек,

Яхшилар етсин муродга —
кўнглида ғам бўлмасин,
Кимки элни шод этибдур, давлати кам бўлмасин.

Нигора РАҲМОҶОВА,
журналист

Мақсадимиз — сифатли хизмат кўрсатиш

"Ўзбекистон почтаси" АЖ фаолиятида кейинги йиллар ичида анча иқтисодий муаммолар юзага келиб, аҳолига почта хизмати кўрсатишда жиддий камчиликлар кузатилган эди. Орада раҳбариятда ҳам бир неча бор ўзгаришлар содир бўлди. Лекин айтиш пайтда соҳани янги тушунадиган, эл иши учун фидойи инсонлар сазой-ҳаракати билан соҳада ривожланиш йўлга қўйилди. Жумладан, 2019 йилда асосий эътибор почта соҳасини трансформация қилиш, почта операцияларининг сифатини яхшилаш, соҳа логистикаси тизимини такомиллаштириш ва почта хизматларининг янги турларини жорий этишга қаратилгани сабаб ижобий натижалар қўлга киритила бошланди.

асосий сифати оширилди. Жумладан, аҳоли ва ташкилотлардан қабул қилинаётган барча турдаги тўловлар, рўйхатга олинувчи ҳамма турдаги почта жўнатмаларини қабул қилишдан тортиб уни олувчига етказиб беришгача бўлган жараёнларнинг барчаси ахборот технологиялари ёрдамида назорат қилиб бориляпти. Шу билан бир қаторда, амалиётга жорий этилаётган янги хизмат турлари ахборот технологиялари негизда тубдан кенгайтирилди.

таъминлади. Бугунги кунда мобил алоқа операторларининг сим-карталарини почта алоқаси объектилари орқали сотиб олиш ва хизматлар учун тўловларни амалга ошириш мижозларимиз учун одадий ҳолга айланган.

Ундан ташқари, "Ўзбекистон почтаси" АЖнинг автоматлаштирилган тўлов тизимини Ўзбекистон экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитасининг биллинг тизимига улаш ишлари ҳам сифатли адо этилди. Бу шу деганики, мамлакатимиз бўйлаб барча почта алоқаси бўлимларида аҳоли маиший чиқиндиларнинг олиб кетилиши учун тўловларни онлайн тарзда тўлашлари мумкин. "Алоқабанк"нинг "Мунис" тизими орқали "Ўзбекистон почтаси" АЖ почта бўлимларида давлат бюджетига тўланадиган кўплаб тўловларни қабул қилиш йўлга қўйилди.

"Perfectummobile" компаниялар билан дилерлик хизматларини ташкил этиш бўйича ҳамкорлик жадаллашди.

Уяли алоқа операторларининг СИМ-карталарини харид қилиш ва хизматлар учун почта алоқаси бўлимлари орқали ҳақ тўлаш мижозлар учун кундалик амалиётга айланган.

Почта алоқаси орқали уяли алоқа компанияларининг дилерлик хизматларини кўрсатишдаги ҳамкорлик, аввало, почта ва мобил алоқа хизматлари истеъмолчиларига қулай шарт-шароитлар яратишга қаратилган.

Сугурта хизматлари почта орқали

"Ўзбекистон почтаси" АЖ республикаимиздаги кўплаб сугурта компаниялари билан ҳамкорликни йўлга қўйди.

Почтанинг имкониятлари сугурта хизматларини кўрсатиш ҳажми ва масофасини анча-мунча кенгайтиришга йўл очди. Почта алоқаси тармоқлари орқали аҳоли ва тадбиркорларга "ALSKOM", "Кафолат",

"Alfa invest", "Ўзбекивест" каби сугурта компанияларининг мажбурий ва ихтиёрий сугурта полислари муваффақиятли расмийлаштирилди ва тарқатилди.

Ҳозирги кунда почта алоқа бўлимлари сугурта полисларини онлайн рўйхатдан ўтказиш, тўлаш, чоп этиш ва етказиб беришни таъминловчи автоматлаштирилган онлайн сугурта хизмати имкониятларидан фойдаланмоқдалар.

Қайд этиш лозимки, аҳоли ва бизнес доиралари вакиллари мазкур хизматнинг почта алоқаси бўлимларида кўрсатилиши қулайлиги ва сифатини мамнуният билан эътироф этмоқдалар.

2020 йилги вазифалар

"Ўзбекистон почтаси" АЖ 2020 йилда почта ишлаб чиқариш ва бошқарув салоҳиятини трансформация қилиш, миллий почта операторининг янги иш усуллари жорий этиш, ахборот-коммуникация технологияларидан кенг фойдаланиш, инновацион почта маҳсулотларини ишлаб чиқиш ва жорий этиш, ходимлар малакасини ошириш, почта хизматлари ва логистика тизимлари сифатини ошириш бўйича қатор чора-тадбирларни амалга оширишни режалаштирган.

Бу режалар бажарилиши учун барча имкониятлар етарли.

"Ўзбекистон почтаси" АЖ матбуот хизмати

Почта хизматлари ахборот технологиялари негизда

Маълумки, бугунги кунда ҳар қандай соҳа, жумладан, почта соҳаси ривожланишининг ижобий динамикаси ахборот технологияларини кенг жорий этиш орқали таъминланиши мумкин.

Почта алоқаси объектиларини компютерлаштириш ва ахборот технологияларини жорий этиш натижасида аҳолига кўрсатилаётган хизматлар тезлиги, самарадорлиги ва энг

Электрон тўловлар (биллинг) тизими ривожланиши

2019 йилда "UMS", "Ucell", "Unitel" масъулияти чекланган жамиятлари каби мобил алоқа компаниялари биллинг тизимларига улашиш ишлари амалга оширилди.

Почта имкониятлари ушбу хизматларни аҳоли ва тадбиркорларга, уларни қаерда яшаши ёки тадбиркорлик фаолиятини қаерда амалга оширишидан қатъи назар, тақдим этишни

Почтанинг дилерлик хизматлари

"Ўзбекистон почтаси" АЖнинг барча худудий филиалларида "UMS", "Beeline", "Ucell", "Uzmobile", "Ўзбектелеком",

➔ **ҚУТЛОВ!**

Реклама ва эълонлар!

"Ўзбекистон почтаси" АЖ жамоаси

Қагди ва қағри баланд юртдошларимизни яшариш фасли баҳор айёми —

Наврўзи олам билан қутлайди.

КОРОНАВИРУС:

ИЗЛАНИШЛАР.

ҲАМЖИХАТЛИК.

КАРАНТИН.

ЎЗБЕК ОЛИМЛАРИ ҚАЙДАСИЗ?

Мана тўрт ойдики, коронавирус кириб бормаган мамлакат қолмади. Шу пайтгача грипп ва шамоллаш каби вирусли касалликлар ҳаво томчи орқали юқади, деб ҳисоблардик. Коронавирус шу қадар жиддий тус олдики, бу каби касалликлар айнан қўл орқали юқиш хавфи юқори эканлиги кашф қилинди. Яъни, қўл билан кўришиш ва бемор одамнинг қўл билан ушлаган жойга юқтириш хавфи англанди.

Янги кашфиётларга эҳтиёжларни мана шундай вазиятлар келтириб чиқаради. Илмий ишлар, таҳлиллар, қўрбонликлар натижасида инсониятга фойда келтирадиган кашфиётлар дунёга келади. Бугун бутун дунё коронавирус сабабларини аниқлаш ва даво чораларини излаётти. Олимлар қаттиқ излашди. Ва мана шундай ҳодисалар туфайли янги олимлар кашф қилинадик, келгусида бундай вазиятларга қарши курашиш учун бу катта имкониятдир. Масалан, Хитойда COVID-19 касаллигини аниқлаш учун сунъий интеллект технологиясига асосланган компютер томографиясидан фойдаланиш бошланди. Ишланма муаллифларига кўра, компютер алгоритмлари янги коронавирусни пневмониянинг бошқа турларидан ажратиб олишда ёрдам беради.

"Кэжи жибао" газетаси ёзишича, тизим Хитой саратонга қарши кураш уюшмаси ҳамда Тяньцзинь шаҳридаги Миллий суперкомпютер маркази ҳамкорлигида йўлга қўйилди. Айни пайтда тизим Тяньцзиньдаги Миллий компютер марказида синовдан ўтди. Эслатиб ўтамиз, Хитойнинг биринчи суперкомпютери - "Tianhe-1" шу марказ томонидан ишлаб чиқилган.

Яна Хитойда Сун Ятсен университети тадқиқотчилари мавсум ва ҳарорат ўзгариши коронавирус тарқалишига қандай таъсир кўрсатишини аниқлашди. Экспертларнинг ҳулосасига кўра, инфекция Целсий бўйича +8,72 даражада ўзини жуда яхши "ҳис қилади". Американик олимлар COVID-19 коронавирус инфекциясининг ўртача инкубацион даври 5,1 кунни ташкил этишини аниқлашди. Сингапурлик бир гуруҳ шифокорлар янги типдаги коронавирусни чақирган касалликнинг янги аломатларини аниқлашган. Тадқиқот натижалари "Lancet" журналида чоп этилишга ҳам улгурди.

Маълумотларга кўра, бир қанча беморларга дастлаб денге иситмаси ташхиси қўйилган. Улар

юқори тана ҳарорати ва қичийдиган тошмадан шикоят қилишган. Лекин уларда коронавируснинг машҳур аломатлари, яъни тумов, балғамли йўтал, томоқдаги оғриқ кузатилмаган.

Денге иситмасида муолажа ёрдам бермаган. Беморлар нафас олишга қийналишдан шикоят қилгандан сўнг уларни яна коронавирусга текширишди. Таҳлил натижалари вирус борлигини кўрсатди.

Лондонда эса хавфли вирусга қарши вакцина ишлаб чиқиш учун синовларда қатнашган кўнгилчиларга 3500 фунт стерлинг (4 580 АҚШ доллари) тўланади. Бу ҳақда "Daily Mail" хабар берганди.

Лондоннинг Уайтчепел ҳудудида жойлашган Queen Mary биоқорхоналар инновацион маркази тадқиқотлар учун 24 нафар жамоатчилик аъзоларини жалб қилмоқда. Уларнинг организмга хавфли вируснинг икки кучсиз туридан юборилади ва коронавирус аломатлари "чақиртирилади". Сўнг Hivio компанияси томонидан ишлаб чиқарилган восита синовдан ўтказилади. Унинг самардорлигини текшириш учун беморлар икки ҳафта давомида карантинда сақланади.

Бундан ташқари, яна 35га яқин вакцина ишлаб чиқилмоқда ва Британия ҳукумати коронавирусга қарши курашиш учун қўшимча 46 миллион фунт стерлинг ажратилиши ваъда бермоқда.

Биз эса ҳамма нарсани хоржик кашф қилишига ўрганиб қолганмиз. Қайси одамларга бу касаллик осон юқади, кимларга юқмайди,

кимда энгил ўтади, кимда оғир - балки, олимларимиз ҳам изланиб кўришар. Бизнинг мамлакатга мослашиши қай даражада, қандай маҳсулотларни истеъмол қилса бу касаллик ортга чекинади, нимани кўпроқ истеъмол қилиш керак, сақланишининг яна қандай чоралари бор, Ўзбекистонда бу касаллик қанча яшайди? Мана шу саволларга мутахассислар жавоб қидиришяптими? Илмфан фидойилик, керак бўлса қўрбонлик талаб қилади. Аҳли олимларимизнинг мана шу коронавирус устида изланиш олиб бораётганлар билан ҳамкорлик қилиши Ўзбекистон аҳолиси учун катта амалий ёрдам бўлиши мумкин. Тўғри, бу касаллик инсоният бошига тушган кўргулик, лекин яна бир шундай кўргулик бошга тушмаслиги учун кашфиётчилар ҳаракат қилишига катта бир ИМКОНИЯТ ҳамдир. Ўзбек олимлари қайдасиз???

Коронавирусдан бирдамлик кутқаради

Коронавируснинг ўчоги бўлмиш Хитойнинг Хубэй провинциясидаги Ухан шаҳрида коронавирус қандай чекинди? Аҳолиси энг кўп ва зич мамлакат ҳисобланган Хитой бундан бир неча марта кўпроқ талафот кўриши, ўлим сони кескин кўпайиши эҳтимоли юқори бўлган бир пайтда буни қандай энгил ўтди? Бу ҳақда тинимсиз ОАВлар орқали маълумотлар тарқалмоқда. Улар аввало, гигиенага қаттиқ риоя қилишган, ҳатто бозордан олиб келган маҳсулотларини ювиб

ишлатишган. Спиртли ичимликлар ишлаб чиқарадиган завод ва ҳокимият оилаларга бир литрлик бутилкада спиртни текин тарқатган ва бу спирт бир ойга етган. Ҳатто оёқ кийимларининг таг қисмини спиртта артиб ташлашган. Кўчада кийиб келган кийимларни алоҳида жойга илишган, кўп ҳолларда ташқарида қолдириб киришган. Кўнгилчилар бригадаси тузилган. Яъни, қизил белбоғли одамлар карантиндаги одамларга овқат ташиб туришган, эшик ортига қўйилган чиқиндиларни олиб кетишган. Имунитетни мустаҳкамлаш учун занжабил, асал ва лимон чой ичишган. Хўшёр қўшнилари, фаоллар, кўнгилчилар "жосус"га айланишган. Карантиндаги одамнинг кўчага чиқиши, соғлом одамларнинг ниқобсиз кўчада юриши учун "жосус"лик қилишган. Тартибга амал қилмаганлар маъмурий жавобгарликка тортилган. Кўнгилчилар текинга ишлашган. Қўшимча касалхона, шифохона қурувчилар ҳатто ойликларидан воз кечишган. Уша ерда яшаётган муסיқчи Андрей Зуев эса хонадонларга ҳудуднинг маъсул шахслари (яъни, маҳаллага ўхшаш тизимда ишлайдиган ходимлар) спиртларни текин тарқатганлигини айтди. Кўнгилчилар бригадалари тузилган. Вирусга қарши кураш фондига одамлар маблағ ўтказишган, шифокорлар фондига пул юборишган. Спиртли салфеткалар лифтларнинг ва эшик тутқичларининг олдида текинга қўйиб қўйилган ва кўчадан келган одам эшик тутқичини, лифт тугмасини бармоғи билан эмас,

спиртли салфеткалар билан ушлаб кирган. Аҳолини тўхтовсиз янгиликлар, эҳтиёт чоралари билан хабардор қилиб бориш мақсадида кўнгилчилар онлайн мулоқотда фаол бўлишган. Ҳатто бу ерда полициялар ҳам сергак туришган. 14 кун давомида карантинда бўлиши керак бўлган одамларнинг эшиги олдида қўриқчи бўлган. Бу жараён "видеони бошқариш" пунктларида соқчилар ва хўшёр қўшнилари томонидан назорат қилиб борилган.

Полиция ҳатто шаҳарга кирадиганларни назорат қилиб турган. Агар бирор одам ўзини ноҳуш ҳис қилса албатта шифокор ёки кўнгилчилардан бири билан шифохонага кузатиб борилган. Хитойликлар коронавирусга қарши курашга катта маблағ ажратган, аммо аҳоли ҳам моддий ҳисса қўлишган.

Кейинги пайтларда қайси мамлакатга бу вирус тарқатган бўлса, кўчаларда машиналар хлорга ўхшаш суюқликни тинимсиз сепаетганининг гувоҳи бўламиз. Бу ҳам яхши натижа бермоқда. Аслида ҳар қандай кўргуликни, офатни одамлар биргаликда, ҳамжиҳатликда енгиши мумкин. Айниқса, мана шундай кунларда ҳар бир инсоннинг бири-бирига ёрдам бериши, қўллаб-қувватлаши жуда муҳим. Мана яқинда Қашқадарё ва Сурхондарёга, водийга талабалар учун текинга транспорт ташкиллаштирилди. Жиззахда эса текинга хўл салфеткалар тарқатиш акцияси бошланди. Яна кимлардир эса ниқоблар танқислиги олдини олиш учун текинга тиббиёт ниқобларини текин тарқатишмоқда. Исириқ тарқатаётган тadbиркорлар ҳам олқишларга сазовор бўлмоқдалар. Демак, халқимиз онгли равишда бу кўргуликни фақат бир-бирини қўллаш орқалигина енгиш мумкинлигини англаб етмоқда.

Таътил эмас, карантин

Шу ҳафтанинг бошида боғча, мактаб ва олий таълим муассасаларида карантин эълон қилинди, яъни боғча болалари, ўқувчилар, талабалар уч ҳафта мобайнида уйдан чиқмасликлари керак. Лекин, афсуски, ёш болаларни кўчада, ҳовлиларда гуруҳ-гуруҳ бўлиб ўйнаётганини кузатиш мумкин. Ҳатто бозорларда, дам олиш масканларида, одам энг кўп тўпланадиган супермаркетларда ота-оналар етимида уларни учратяптимиз. Фарзандларимизга таътил эмас, балки карантин эълон қилиндику. Бир болага бу вирус юкса қанча одам азият чекади. Шундай экан, имкон борича одамлар уйда ўтириши, зарур ҳолатлардагина кўчага чиқиши, соғлом турмуш тарзига қатъий амал қилиши керак эмасми? Ахир бир киши ниқоб тақмай ёки тартиб қоидага бефарқлик қилиб касал бўлса, қанча одамга юқтиради ва ниқоб тақса, олдини олса, қанча одамни сақлаб қолди. Сақлаб қолувчи ҳам тарқатувчи ҳам СИЗ ёки МЕН бўлишимиз мумкин.

Барно СУЛТОНОВА,
"Xabar" мухбири

**ЎЗБЕКИСТОН АХБОРОТ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИ
ВА ОММАВИЙ КОММУНИКАЦИЯЛАР ХОДИМЛАРИ
КАСАБА УЮШМАСИ РЕСПУБЛИКА КЕНГАШИ**

Барча юртдошларимизни

Наврўзи олам

билан чин дилдан қутлайди.

**Ҳар бир хонадонга
тинчлик-тотувлик,
файзу-барока,
тўқин-сочинлик тилаймиз.**

*Жаннатмонанд
юртимизга баҳор
тантанасини олиб
келаётган
НАВРЎЗИ ОЛАМ
билан барча
ватандошларимизни
табриклаймиз.*

“Ўзбектелеком” АК

**ФАРҒОНА ФИПИАПИ
ЖАМОАСИ**

“Ўзбектелеком” АК

**ҚАШҚАДАРЁ ФИПИАПИ
ЖАМОАСИ**

**Серқуёш ўлкамизнинг
кўп миллатли халқини**

Кўклар айёми
билан табриклайди.

**Азиз юртдошлар, қадрли ҳамкасблар!
Барчангизни оламини турфа гулларга
буркаган баҳор айёми —
Наврўзи олам
билан қутлаймиз.**

“Ўзбектелеком” АК

**САМАРҚАНД ФИЛИАЛИ
ЖАМОАСИ**

12 | АЛОҚА ОЛАМИДА

КАШФИЁТ

БУЗУҚ АНТЕННА
58 ЙИЛЛИК ЖУМБОҚНИНГ
ЕЧИМИНИ ТОПИБ БЕРДИ

"Хайтек" портали хабарига кўра, австралиялик олимлар магнит майдон эмас, балки электр майдонидан фойдаланиб бир атомнинг ядросини бошқариш мумкинлигини тасодифан кашф қилишди.

Ушбу масаланинг назарий ечимини 1961 йилда Нобел мукофоти лауреати Николас Бломберген таклиф этиб кетган, ammo шу пайтгача ҳеч ким бу ечим тўғри ё нотўғрилигини амалда исботлаб бера олмаганди.

"Ядровий элетрорезонанс" ҳақида янги маълумотлар Австралиянинг Янги Жанубий Уэлс университети (UNSW) лабораториясида бузуқ қурилма шарофати билан қўлга киритилди. Ушбу кашфиёт олимларга ядроларни бошқаришнинг янги босқичига ўтиш имконини берадики, шу билан квант компьютерларни ишлаб чиқиш ишлари жадаллашиб кетиши ҳеч гап эмас.

Австралиялик олимлар аслида ядровий магнит резонанс бўйича тажриба ўтказишгаётганди. Тадқиқотчиларнинг аниқлашчи, унинг бажарилиши худдики миллиард столидаги шарни қўзғатиш учун бутун столни кўтаришга ўхшайди. Шу тарзда олимлар керакли шарни силжитишади, ammo бир пайтинг ўзида бу шарга қўшилиб бошқалари ҳам силжийди. Олимлар шу жараёни оптималлаштиришни истаишгаётган ва уни янада тезлатиш йўлларини қидиришаётганди.

Бир нечта қутилмаган натижалардан кейин олимлар қурилма бузуқ деган тўхтамага келишди, чунки қурилма бузилган антеннаси туфайли ядровий электр резонансини намоён этаётганди. Кейинчалик компьютер моделлаштириши ёрдамида олимлар жамоаси электр майдонлари фундаментал даражада ядрога (ядро атрофидаги атом боғламларини бузиш орқали унинг йўналишини ўзгартириб) таъсир ўткази олишини исботлаб беришди.

"Ушбу кашфиёт, тебранувчи магнит майдонларисиз ҳам, энди бизда бир атомли спинлардан фойдаланган ҳолда квант компьютерлар яратиш томон йўл пайдо бўлганидан далолат беради", — таъкидлашди олимлар.

ШАХСЛАР

БИЛЛ ГЕЙТС MICROSOFT
ДИРЕКТОРЛАР КЕНГАШИДАН КЕТДИ

Microsoft асосчиси Билл Гейтс компаниянинг директорлар кенгашини тарк этди. Бу ҳақда унинг ўзи LinkedInдаги саҳифасида маълум қилди.

"Microsoft ҳар доим ҳаётимнинг муҳим қисми бўлиб қолади ва мен Сатя Наделла (корпорация бош директори) ҳамда техник раҳбарият билан компания қарашларини шакллантириш ва улкан мақсадларга эришиш бўйича ҳамкорлик қилишда давом этаман", — деди Билл Гейтс.

Корпорация хабарига айтилишича, тадбиркор кўпроқ вақтини соғлиқни сақлаш, таълим ва иқлим ўзгаришига қарши кураш соҳасидаги хайрия ишларига сарфламоқчи. Гейтс компанияда Наделла ва Microsoftнинг бошқа раҳбарлари маслаҳатчиси сифатида ишлашни давом эттиради.

Шунингдек, Гейтс Berkshire Hathaway инвестиция фонди директорлар кенгаши таркибидан чиқишини ҳам маълум қилди.

Билл Гейтс Microsoftга 1975

йили тадбиркор Пол Аллен билан биргаликда асос солган. У 2008 йилга қадар компаниянинг бош директори бўлган — кейин Гейтс рафиқаси Мелинда билан бирга ташкил этган хайрия жамғармасига (Bill & Melinda Gates Foundation) кўпроқ эътибор бериш учун бу лавозимни тарк этган. Тадбиркор Microsoft директорлар кенгашини 2014 йилгача бош-

қарган, сўнг бу лавозимни мустақил директор Жон Томпсон эгаллади.

Гейтс Microsoftнинг тахминан 1 фоиз акцияларига эгалик қилади. Forbes тадбиркорнинг бойлигини 103,6 миллиард долларга баҳолаган. У дунёнинг энг бой одамлари рейтингидан иккинчи ўринда (Amazon бош директори Жефф Безосдан сўнг) турибди.

КОМПАНИЯЛАР

AMAZON 100
МИНГТА ЯНГИ ИШ
ЎРНИ ОЧМОҚДА
— САБАБИ
КОРОНАВИРУС

Дунёдаги энг катта интернет-ритейлер — Amazon.com коронавирус пандемияси туфайли кўпайиб кетган онлайн буюртмаларни ўз вақтида уйдлаш учун қўшимча 100 мингта иш ўрни очмоқда, деб хабар берди "Интерфакс".

Асосан омбуорхоналарга сараловчилар ва курерлар ишга олинади. Компания блогидаги маълумотга кўра, бу иш ўринлари тўлиқ ва ярим ставкада очилади.

Бундан ташқари, Amazon компанияси апрел ойи охирига қадар омбуорхона, транспорт ва буюртмаларни элтиш хизматида ишчиларга туланидиган соатбай маошни оширади. Соатбай қўшимчалар AQШ-да 2 доллар, Буюк Британияда 2 фунт стерлинг (\$1,6), аксарият Европа мамлакатларида 2 евродан камроқ (\$1,8) бўлади. Рағбатлантирувчи молиялаштиришга компания жами \$350 млн. ажратган.

КОРОНАВИРУС

APPLE ХИТОЙДАН ТАШҚАРИДАГИ
БАРЧА ДЎКОНЛАРИНИ
27 МАРТГА ҚАДАР ЁПДИ

Apple компанияси COVID-19 коронавирус инфекцияси тарқалишининг олдини олиш мақсадида Хитойдан ташқарида жойлашган барча чакана савдо дўконларини 27 мартга қадар ёпишга қарор қилди.

Коронавирус эпидемияси энди бошланган вақтда Apple компанияси Хитойдаги дўконларини вақтинча ёпишга қарор қилган эди. Ҳозирда бу дўконлар очилиб, яна мижозларга хизмат кўрсатишни бошлагани айтилмоқда.

Apple раҳбарининг қўшимча қилишича, компаниянинг бутун дунёдаги ходимлари имкониятдан келиб чиқиб уйдан ишлаш тартибига ўтмоқда.

Аваллоқ Apple компанияси дастурчилар учун ҳар йили Калифорнияда ўтказиб келган WWDC конференцияси бу йил июн ойида, онлайн-форматда ўтказилиши маълум бўлган эди.

СМАРТФОНЛАР

ANDROID-СМАРТФОНЛАР
ИККИ БАРАВАР ТЕЗ
АРЗОНЛАШМОҚДА

Янги смартфон харид қилинганида эскисини яқинлардан бировига совға қилиш ёки иккиламчи бозорда сотиш мумкин. Хўш, ўшанда қурилмалар ўз нархидан қанча арзонга кетади?

Ишлатилган смартфонлар олди-сотдиси билан шуғулланувчи BankMyCell компанияси эълон қилган янги ҳисобот уларнинг қанчалик арзонлашиб боришини кўрсатади. Маълум бўлишича, Android тизимли смартфонлар iPhoneларга нисбатан икки баравар тез ўз нархини йўқотиб борар экан. Бу кўрсаткич — флагман моделлар учун; ҳамёнбоп ва арзон смартфонларда фарқ янада катта.

BankMyCell маълумотларига кўра, iPhone биринчи йили ўз нархининг тахминан 23,45 фоиз қисмини йўқотади, иккинчи йили эса — 45,46 фоизини. 700 доллардан қиммат бўлган андроид-смартфонларнинг арзонлашуви эса биринчи йилиёқ 45,18 фоизга етади — бу эса iPhone икки йилда йўқотадиган нархдан ҳам кўпроқ. Икки йилда эса "яшил роботчали" телефонлар 71,41 фоиз нархидан маҳрум бўлади.

Ўрта нархли ва арзон андроид-смартфонларнинг иккиламчи бозоридан эса арзонлашув кўрсаткичлари янада юқори. 350 долларлик смартфон биринчи йилда 48,65 фоизга арзонлашадиган бўлса, икки йилда бу кўрсаткич нақ 79,66 фоизга етади!

Демак, ишлатилган смартфоннинг сотиш ёки бирор танишинингизнинг телефони арзонроққа олиш жараёнида шуларга эътибор берганингиз маъқул. Шунингдек, тўтилган смартфон харид қилишда эътиборли бўлиш керак.

АМАЛИЙ ТИЗИМЛАР

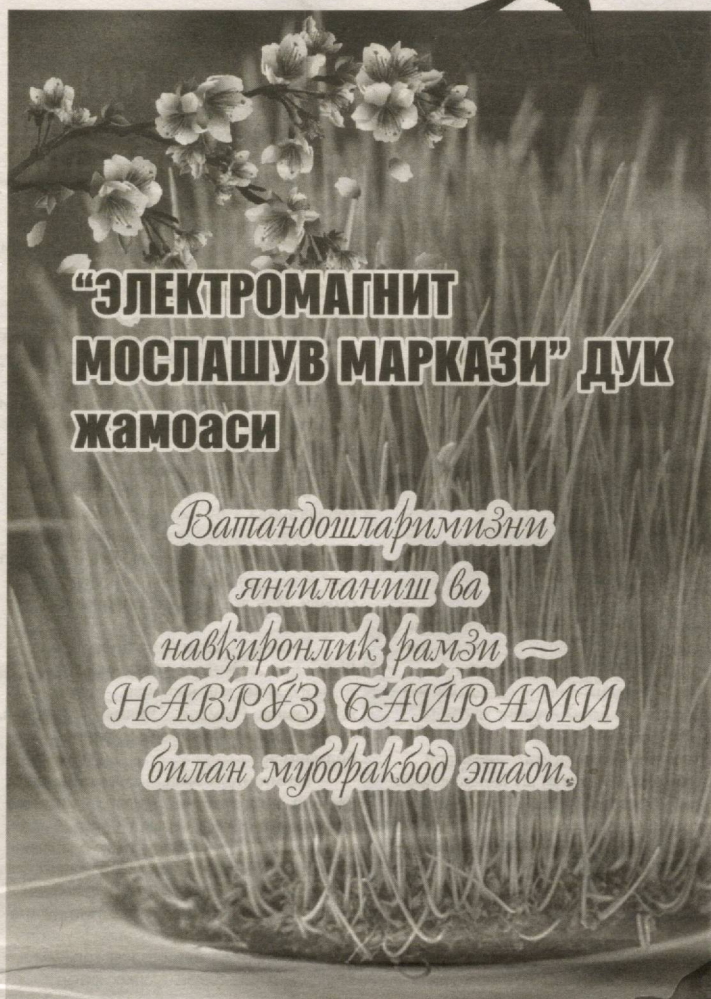
WINDOWS 10 ЎРНАТИЛГАН
КОМПЬЮТЕРЛАР СЕНИ БИР
МИЛЛАРДГА ЕТДИ

Microsoft компанияси Windows 10 амалий тизими дунё бўйича бир миллиард компютерга ўрнатилганини маълум қилди.

Компания фақат фаол фойдаланувчиларни кўзда тутган. Netmarketshare тадқиқотлар компанияси берган маълумотда эса Windows 10 дунёдаги компютерларнинг 50,3 фоизига ўрнатилгани айтилади.

Компания 11 йилдан бери ишлаб келинаётган Windows 7ни қўллашни тўхтатганидан сўнг Windows 10ни ўрнатиш жадаллашиб кетди.

Саҳифани С.ТЕМИРОВ тайёрлади.

**“ЭЛЕКТРОМАГНИТ
МОСЛАШУВ МАРКАЗИ” ДУК
ЖАМОАСИ**

*Ватандошларимизни
янгилик ва
навқиронлик рамзи —
НАВРЎЗ БАЙРАМИ
билан муборакбод этади.*

**МУҲАММАД АЛ-ХОРАЗМИЙ
НОМИДАГИ ТОШКЕНТ
АХБОРОТ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИ
УНИВЕРСИТЕТИ ЖАМОАСИ**

Ўзбекистон халқини

Наврўзи олам

билан чин юракдан қутлайди.

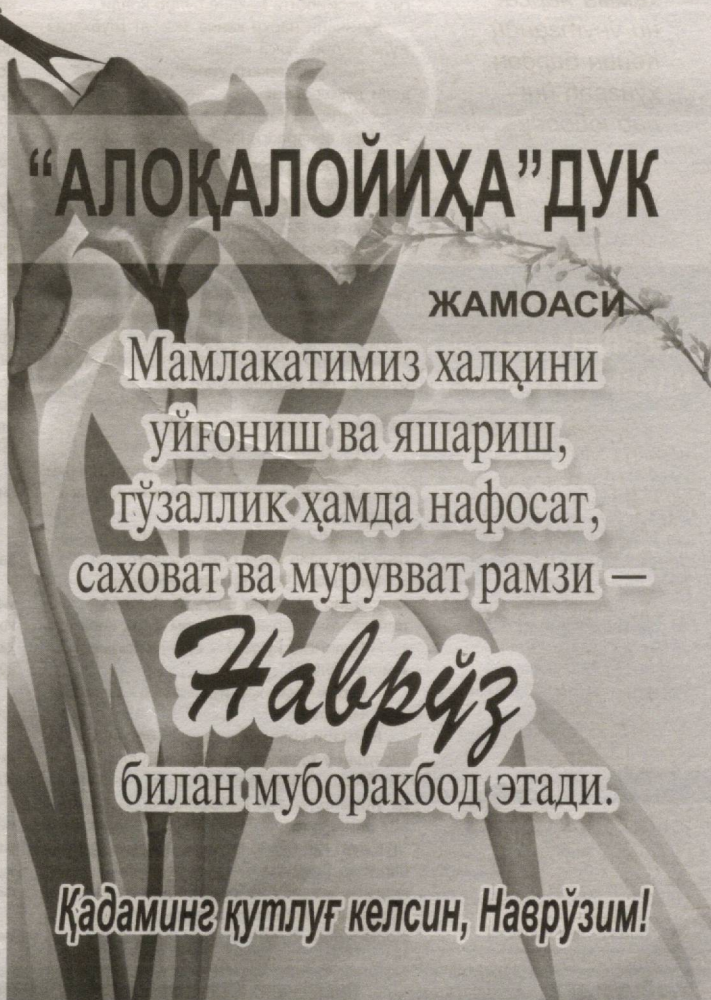
Хуш келдинг Наврўз, Сени хуш кўрдик!

**Гўзал байрам,
эзгулик элчиси —
НАВРЎЗИ ОЛАМ
барчамизга муборак бўлсин.**

“Ўзбекистон почтаси” АЖ

**“Тошкент почтамти”
филиали жамоаси**

“АЛОҚАЛОЙИҲА” ДУК

ЖАМОАСИ

**Мамлакатимиз халқини
уйғониш ва яшариш,
гўзаллик ҳамда нафосат,
саховат ва мурувват рамзи —**

Наврўз

билан муборакбод этади.

Қадаминг қутлуғ келсин, Наврўзим!

БИР ПИЁЛА ЧОЙ

“Қиз йиғлаб юборай деб турар, у уялишни ҳам эсдан чиқариб қўйганди. Иккаласи ҳам аёл эканлигидан бошқа ҳамма нарсани унутганди. Кейин бирдан хўнграб йиғлаб юборди.”

Розмари Фелл у қадар хушрўй жувон эмасди, лекин у ёш, юлдузи иссиққина, ўта замонавий, дурустгина дид соҳибаси, ўқимишли эди.

Турмуш қурганига ҳам икки йил бўлиб қолганди. Умр йўлдоши уни жуда ҳам ардоқларди. Улар ўзига тўқ оила эди. Шунчаки бой эмас, ҳақиқатан ҳам тузукқина бадавлат оила. Агар Розмари хоҳласа, биз ва сиз шаҳарнинг бирор-бир савдо марказига борсак, у Парижга бориб келарди.

Қиш кунларининг бирида тушдан сўнг Розмари чоғроққина дўкончага бир қутичани кўришга кирди. Дўкондор бу қутичани айнан шу хонимга сақлаб ўтирганди. Уни ҳали ҳеч кимга кўрсатмаган эди. Розмари эса уни кўрган биринчи одам.

– Нақадар гўзал, – Розмари бу мўъжазгина ажойиботга маҳлиё бўлиб қолди.

Қутичани нархи қанча экан-а? Шубҳасиз жуда юқори бўлса керак.

– Йигирма саккиз гиней, хоним, – деди дўкон эгаси.

– Йигирма саккиз гиней, – тақрорлади Розмари бепарвогина. Ахир бадавлат инсон учун йигирма саккиз гиней ҳеч қанча эмас. У ўйчан деди: – Яъни, уни мен учун сақлаб тура оласизми? Мен тезда...

Дўкон эгаси таъзим қилди:

– Албатта, хоним.

У бу хоним учун ҳаттоки бир умр сақлаб туришга ҳам рози.

Ташқарида ёмғир қуярди, яхшигина изгирин. Ҳозиргина ёқилган лампалар хирагина нур сочарди. Шу пайт Розмарининг рўпарасидан ёшгина, озгин қиз чиқиб қолди.

– Хоним, сиздан бир нарсаси сўрасам майлими? – деди у хўрсиниб.

– Менданми?

Розмари қайрилиб қаради. Унинг нигоҳи ёмғирда ивиб кетган нимжонгина қизчага тушди.

– Хоним, – деди у, – менга бир пиёлагина чой олиб бера олмайсизми?

Бир пиёла чой? Қизнинг товушида қандайдир самимият бор эди. Бу овоз тиланчининг овозидан тамом фарқ қиларди.

– Пулингиз йўқми? – сўради Розмари хайрон бўлиб.

– Сарик чақам ҳам йўқ, хоним, – деди қиз.

– Наҳотки?!

Розмари қизга яқинроқдан боқди.

Тўсатдан у таваккал қилмоқчи бўлди. Уни ўзи билан уйига олиб кетса-чи? Китобларда ўқиганидек ёки кинофилмларда кўрганидек иш тўтса-чи? Нима бўпти? Тўғри. Бу “дув-дув” гап бўлиб кетиши мумкин. Лекин барибир Розмари бу қизга яхшилик қилгиси келди. У ҳайратдан оғзи очилган дўстларига айтадиган гапни ҳозирдан ўйлаб қўйди. “Мен шунчаки унга ёрдам

бермоқчи бўлдим”. У олдинга қараб юрди ва ёнидаги қизга: “Юринг, бизникида чой ичамиз”, деди. Қиз бир сапчиб тушди.

– Сиз... сиз мени полиция маҳкамасига олиб бормоқчимисиз? – унинг овозида чуқур изтироб бор эди.

– Полиция маҳкамасига? – Розмари кулиб юборди. – Наҳотки шу қадар шафқатсиз бўлиб кўринган бўлсам. Мен фақатгина исиниб олишингизни, менга айтадиган гапларингиз бўлса, тинглашни хоҳлайман, холос. Қани кетдик.

Оч одамни кўндириш жуда осон иш. Хизматкор машина эшигини очганча кутиб турар эди. Бир неча дақиқадан сўнг улар қоронғилик оғушига сингиб кетдилар.

– Бу ёққа, – етаклади Розмари уни ўзининг муҳташам ётоқхонасига етиб келишганида.

– Кириб ўтираверинг, – деди у камин олдида курсини тортаётиб, – келинг, исиниб олинг, анчагина совуқ қотган кўринасиз.

– Қандай бўларкин, – иккиланди қиз.

– Бемалол, – деди Розмари. – Хавотирланишинг кераги йўқ, Рост айтаяпман.

Кейин секин уни курсига ўтиргизиб қўйди.

– Раҳмат, хоним, – деди у шляпасини ечиб қўяётиб. – Келинг, палтонгизни ечишга ёрдамлашиб юборай, – деди Розмари.

Қиз ўрнидан турди. Бироқ дарҳол креслога бир қўли билан таяниб қолди. Шунда у тез, бироқ равон қилиб “Мени кечиринг, хоним, лекин хушдан кетиб қолмай даяпман. Агар бирор нарсаси олмасам йиқилиб тушишим аниқ”, – деди. Унинг ранги оқариб кетди.

– Вой, худойим-е, қанчалик эътиборсизман-а.

Розмари кўнғироққа елдек учиб борди. – Чой, дарҳол чой келтиринг. Брендни ҳам.

Қиз йиғлаб юборай деб турар, у уялишни ҳам эсдан чиқариб қўйганди. Иккаласи ҳам аёл эканлигидан бошқа ҳамма нарсани унутганди. Кейин бирдан хўнграб йиғлаб юборди.

– Бошқа чидолмайман! Рост, бошқа чидолмайман.

– Кераги йўқ. Ўзим сизга ғамхўрлик қиламан. Бирон нима ўйлаб топармиз. Илтимос, йиғламанг.

У йиғидан тўхтаган пайти чойни ҳам келтириб қолишди. Енгилгина тамадди таъсирини кўрсатди. Стол йиғиштирилганда у хушрўйгина қизга айланиб қолганди. Шу пайт эшик дастаги буралди.

– Розмари, кирсам майлими?

Бу унинг умр йўлдоши Филипп эди.

Кэтрин МЭНСФИЛД
инглиз адибаси

– Киравер.
Филипп хонага кирар экан, уларни қўриб тўхтаб қолди.
– Э, кечирасизлар.
– Ҳечқиси йўқ, – жилмайди Розмари. – Бу менинг дугонам мисс...
– Смит, хоним, – деди қиз.
– Ҳа, мисс Смит, – деди Розмари, – биз суҳбатлашиб ўтирган эдик.
Филипп ширин табассум билан жилмайиб қўйди.

– Ҳа, дарвоқе, бир дақиқага кутубхонага келоласанми? Бизни авф этасиз, деб ўйлайман мисс Смит.

Қизнинг чиройли кўзлари унга қадалди.
– Албатта, авф этади, – Розмари унинг ўрнига жавоб берди.

Улар хонадан чиқишди.
– Менга қара, – деди Филипп ёлғиз қолишганида. – Бу нимаси? У қиз ким?

Розмари кулимсираб эшикка суянди.
– Кўчадан олиб келдим. Нега ишонмаяпсан? У мендан бир пиёла чой учун пул сўради. Мен эса уни уйга олиб келишни хоҳладим.

– Тасанно, – деди Филипп ҳазилона. – Лекин уни энди нима қилмоқчисан?

– Яхшилик қилмоқчиман, – дарҳол жавоб қилди Розмари. – Билмайман қандай. Бу ҳақда ҳали гаплашмадик. Ҳозирча билмайман.

– Ёқимтой қиз экан, – секингина деди Филипп сигаретасини эзгилаб, – йигирмадан ошмаган бўлса керак-а?

– Ёқимтой? – Розмари таажубланганидан қизариб кетди. – Сен шундай деб ўйлайсанми? Бу ҳақда ўйлаб кўрмабман.

– Наҳотки?! – Филипп гугуртини қўлига олди. – У ҳақиқатан ҳам жуда мафтункор. Яхшилаб қарагин, менинг жажжигинам. Мисс Смит биз билан тушлик қилар эканми?

– Қанчалар беманисан.

Розмари кутубхонадан чиқиб кетди. Лекин ётоқхонасига кирмади. У ўзининг дархонасига кириб, секин столга ўтирди.

Ёқимтой! Фоят мафтункор! Розмарининг юраги ҳаяжондан дучиллаб уради. Яхшилик қилиш истаги рашқдан устун келолмасди.

У гадалонини очиб беш фунт стерлинг банкнот олди. Ўйлашиб туриб, иккитасини қайтариб жойига қўйди. Сал ўтмай қолган учтасини қўлига ушлаганча ётоқхонага кириб кетди.

Ярим соатлар вақт ўтиб Розмари кутубхонага кирганида Филипп ҳануз ўша ерда ўтирарди.

– Сенга шунга айтишим керакки, – деди Розмари эшикка суяниб, – мисс Смит бугун биз билан тушлик қилмайди.

Филипп газетасини қўйди:
– Ие, нима бўлди? Келиша олмадинларми?

Розмари унинг ёнига келиб секин тиззасига ўтирди:
– Кетаман, деб туриб олди. Мен унга арзимас пул ҳада қилдим.

– ...

– Унинг хоҳишига қарши боролмайманку, тўғрими? – юмшоққина қўшиб қўйди Розмари.

Иккови ҳам жим бўлиб қолди. Розмари ўйчан деди:

– Бугун... мўъжазгина қутича кўриб қолдим... йигирма саккиз гиней экан. Олсам майлими?

– Майли, жажжи “исрофгарим”, – деди Филипп. – Қачон сенга бирон нимани таққилаб қўйганман?!

Лекин Розмари сўрамоқчи бўлган нарсаси бу эмасди.

– Филипп, – шивирлади у, – мен мафтункорманми?

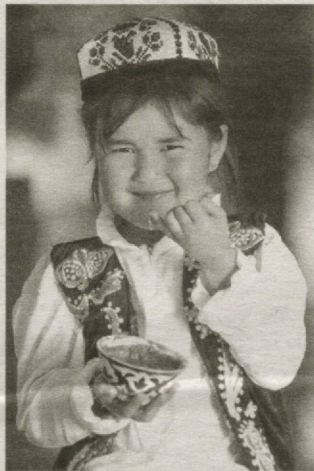
Инглиз тилидан
Мунира НОРОВА таржимаси

● 1. Гиней – пул бирлиги.

Айни кунларда қаерга борманг кимдир ҳовлисини, кимдир кўчаларни супуриб, ариқларни тозаллаган, яна кимдир қишда уюлиб қолган ҳазонларни йилги билан банд. Бу йил кўклам эрта келди. Дарахтлар оқ кўйлагини барвақт кийди. Кўкламнинг илиқ ҳавоси кўнгилга бирам хуш ёқади. Бободехқон ҳам бу йилги экин-тикин юмушларини вақтлроқ сарҳисоб қилган, ўзича чамалайди: "Бу йил ҳосил мўл бўладиёв".

Наврўз келди...

Юртдошларимиз ободликни ҳовли кўчасини тозалашдан аллақачон бошлаб юборишган. Ахир, бугега кўклам – ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш мавсуми, қолаверса, халқимиз азалдан баҳорнинг илк кунлариданоқ теварак-атрофнинг тозаллигига, дарахтлар тагини юмшатиб, кўчат экишга катта эътибор қаратади. Кўйлик бозори ҳам кўчат олади-ганлар билан гавжум. Кимдир атиргул кўчатига харидор, яна кимдир мевали дарахт кўчатига қизиққан. Мен ҳам кўчат олиш мақсадида сотувчиларга юзланаман. Ва баҳонада боғбон отанинг суҳбатини оламан.

– Кўчатлар ҳар йилгидан ҳам бу йил арзон бўлди, – дейди Фарғонадан келган боғбон Валижон Икромов. – Йигирма хилга яқин кўчат олиб чиққанман бозорга. Эрта пишар олмадан тортиб гилоснинг бир неча хилгача бор. Йилдан-йилга одамларда дарахт экишга қизиқиш, ҳавас кучаймоқда. Узим ҳам маҳалламизга, мактабга ҳар йили кўчат совға қиламан. Ахир яшиллик, айниқса, мевалар инсон соғлиғига қони фойда.

Бугун ҳовлиси, дўппидеккина ери бор ҳамюртларимиз ҳам кўчат экишга, атрофини боғу гулзор қилишга ана шундай бел боғлаган. Айниқса, Наврўз айёми арафасида ҳашар уюштирилишининг вояга етаётган фарзандларимиз қалбида атроф-муҳит тозаллигига масъулиятни оширишда ўрни беқиёс.

Гўёки Наврўз ўзи билан саранжом-сарихталликни олиб келаётгандек.

Ҳар қандай байрамга, тўйга тайёргарлик, аввало, атроф-муҳит тозаллигига эътибор беришдан бошланади. Бундан бугега келинчакларнинг, қизалоқларнинг кўчаларни, ҳовлисини супураётганининг гувоҳи бўласиз.

Ёшлигимда бувим ҳовли супурсак, чиқиндини бир сиқим ҳам қолдирмай тозалаб олинганлар, ахлат тўпланган жойдан барака кетади, ҳар хил касаллик урчибди, дерди. Яна ҳеч қачон ахлат, кул тўкилган жойни оёқ билан босманлар, сувга туфламанлар, деб уқтирарди. Ана шундай ҳашар кунлари кекса онахонларимизнинг, нуруний оталаримизнинг ўнгитлари, панд-насихатлари ҳам фойдадан ҳоли эмас.

– Ҳар қандай байрамга, тўйга тайёргарлик аввало, ароф-муҳит тозаллигига эътибор беришдан бошланади, – дейди жиззахлик отахон Шукридин Аҳмедов. – Чунки уйингизга келган одам дастлаб сизнинг ҳашаматли иморатингизга эмас, кўчангизнинг тозаллигига, оstonангизнинг, уйингизнинг саранжом-сарихталлигига қарайди. Бир воқеани эшитганим бор. Ўша воқеа менинг анча пайтгача хаёлимдан кетмаган: Бир эл орасида ном қозонган ҳамюртимиизникида хорижлик киши меҳмон бўлади. Ва эрталаб

келинларнинг, қизларнинг ҳовли супураётганини кўриб ажабланади. Мезбоннинг: "Бизда кўча супуриш одатий ҳол", деган гапини эшитиб хорижлик меҳмон багтар ажабланади ва кўчани супуриш одатга айланиши мумкинлигини ҳеч ақлига сиғдиролмайди. Чунки уларда кўчани ўтаётган одам қорда сирпаниб майиб бўлмаслиги ва агар бирор шикаст етган тақдирда хонадон эгаси унга катта жарима тўламаслиги учунгина тозалаб кўйилар экан. Бундан келиб чиқадики, саранжом-сарихталликка интилиш, ҳашар баҳона барча шаҳару қишлоқларни обод қилиш том маънода бизнинг қадриятларимиздан ҳисобланади. Бу қадриятлар замирида эса аҳоли ўртасида ўзаро меҳр-оқибат, бегараз ёрдам ва муруватли бўлиш каби эзгу фазилатларни юксалтириш тамойиллари мужассам.

Кечқурун ишдан қайтишда яна ўша ҳолатнинг гувоҳи бўламан – ота ёки бобо бошчилигида ўғилу неваралар ариқларни тозаллаган, дарахтларга шакл берган, ёш қизалоқлар ва келинчаклар эса ҳовли, кўчаларни супурган...

Табиат уйғонмоқда. Новдалар гулга бурканмоқда. Табиат уйғонганидек, ҳар бир инсон қалбида яратиш, яшнатиш, саховат каби эзгу ниятлар, пок тилалар уйғонади. Наврўз шуқуҳи кезиб юрган шундай улғу кунларда анъанага айланган хайрия тадбири ёшу қарини ҳашарни уюшқоқлик, ҳамжихатлик билан ўтказишга қорлайверади.

Наврўз келди... Кўчангизни, ҳовлингизни супурдингизми?!

Наврўз келди... Маҳаллангизга, боғингизга бир дона бўлса ҳам кўчат экингизми? Ахир ўзининг бутун гузаллигини, жозибасини кўз-кўз қилиб баҳор келди. Зеро, баҳор каби эл-юрт ободлиги ҳам энг аввало кўнгиллардан бошланади.

Барно СУЛТОНОВА

ЁШЛАРИМИЗ ҲАР ИШДА ИЛҒОР

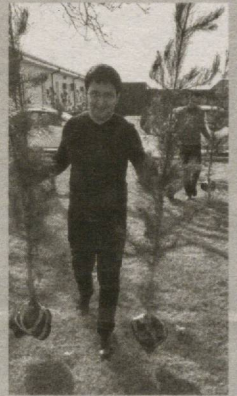
Кўчат экиш, дарахт ўстириш, табиатни асраб-авайлаш халқимизга хос эзгу қадриятлардан биридир. Шу сабаб, қайси соҳа вакили бўлишдан қатъи назар, ҳар бир юртдошимиз атрофини ободонлаштириш, кўкаламзорлаштиришдек муҳим ишга ҳисса қўшишни ўзи учун бурч деб билади.

Бу борада "Ўзбектелеком" АК Тошкент филиалида ҳам ажойиб анъана йўлга қўйилган. Филиалда ҳар йили баҳор фаслида юзлаб туپ мевали ва манзарали дарахт, мавсумий гул кўчатлари ўтказилади ва улар парваришига ҳам катта эътибор қаратилади. Бу муҳим ишда филиалимиз ёшлари алоҳида ўрнатилган курсатдилар.

Бу йил ҳам шундай бўлди. Ҳар ишда филиал раҳбариятига яқиндан ёрдам беришни одат қилган Ёшлар иттифоқи бошланғич ташкилоти фаол ёшлари ташаббуси ва иштирокида ташкил этилган ободонлаштириш ишларида 30 нафарга яқин ёш ходимлар иштирок этиб, улар 600 туپ мевали ҳамда 800 туپ манзарали дарахт кўчатларини ўтказишди.

Шунингдек, 14-15 март кунлари мамлакатимизнинг барча ҳудудларида бўлгани каби "Обод юрт" умумхалқ ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш хайрия ҳашари доирасида филиал таркибидаги 20та телекоммуникация боғламалари ходимлари томонидан ўз ҳудудларида 3000 туздан ортиқ мевали ва манзарали дарахт ниҳоллари, 3500 туздан ортиқ мавсумий гуллар экилиб, атроф-муҳитни ободонлаштириш ишларига муносиб ҳисса қўшилди. Эндиги навбат эса янги ўтказилган кўчатларни беҳато кўқартириб олишдан иборат.

Абдумалик ЧОРШАНБИЕВ,
"Ўзбектелеком" АК Тошкент филиали
Ёшлар иттифоқи бошланғич ташкилоти етакчиси

➤ ЭЪЛОН!

Ўзбекистон Республикаси ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги маълум қилади

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2000 йил 22 ноябрдаги 458-сон қарори билан тасдиқланган Телекоммуникациялар соҳасидаги фаолиятни лицензиялаш тўғрисида Низомнинг 49-бандига мувофиқ:

"NANJING HOWSO COMMUNICATION ENGINEERING CO LTD" масъулияти чекланган жамиятига (Тошкент шаҳри) кўчма радиотелефон (уяли) алоқа тармоқларини лойиҳалаш ва куриш бўйича фаолиятига 2018 йил 16 мартда берилган АА серия 0006404 рақамли лицензиянинг амал қилиши унинг 2020 йил 6 мартдаги 5-сон;

"OMADLI IDEAL PARVOZI" масъулияти чекланган жамиятига (Бухоро вилояти) маҳаллий телекоммуникация тармоқларини лойиҳалаш ва куриш бўйича фаолиятига 2019 йил 23 январда берилган АА серия 0006665 рақамли лицензиянинг амал қилиши унинг 2020 йил 10 мартдаги 7-сон аризасига асосан 2020 йил 17 мартдан тугатилди.

Ўтганларнинг охирати обод бўлсин

Ўзбекистон Республикаси ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги жамоаси вазирликнинг собиқ ходимаси

Наима ЗИЯМУХАММЕДОВАнинг

вафоти муносабати билан марҳуманинг оила аъзолари ва яқинларига чуқур таъзия изҳор этади.

UZTELECOM

Азиз ватандошларимизни янгиланиш,
яшариш ва эзгулик байрами — Наврўзи олам
билан чин юракдан қутлайди.

Xabar

МУАССИС:

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
АХБОРОТ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИ ВА
КОММУНИКАЦИЯЛАРИНИ
РИВОЖЛАНТИРИШ ВАЗИРЛИГИ

Бош муҳаррир
Абдугани АБДУРАҲМОНОВ

Газета Ўзбекистон матбуот ва
ахборот агентлиги томонидан
0016 рақами билан 2013 йил
23 июлда рўйхатга олинган.

Газета
ҳафтанинг
жума кuni
чиқади

“Шарқ” нашриёт-матбаа акциядорлик
компанияси босмахонасида чоп этилди.
Манзил: Тошкент шаҳри,
“Буюк Турон” кўчаси, 41-уй.

G-357 сонли буюртма.
Офсет усулида босилди.
Қоғоз бичими А-3, ҳажми 4 босма табоқ.
Адади: 4815 нусха.

МАНЗИЛИМИЗ:

100000, Тошкент шаҳри,
Амир Темур 1-тор кўчаси, 2-уй
(мўлжал: Олой бозори),
Телефонлар: 71-234-18-59, 71-234-18-31,
факс: 71-234-17-91. E-mail: info@xabar.uz

Обуна индекси — 228.

Газета таҳририят компютер
базасида терилди ва саҳифаланди.
Дизайнер: Аслиддин БҮРИЕВ.
Навбатчи: Лутфилло ТУРСУНОВ.

ISSN 2010-6424

ISSN 2010-6424

Босишга топширилди — 23.00.
Босишга топширилиш вақти — 24.00.

Вилоят
муҳбирлари:

Андижонда 226-47-80 Бухорода (99)854-7305 Жиззахда (94) 199-95-64 Наманганда (91) 353-71-25 Навойида 225-91-10 Нукусда 554-35-45 Самарқандда (91)557-84-44 Термизда (91)235-88-68 Тошкентда 234-18-59 Урганча (97) 211-65-05 Фарғонада 244-18-05 Қаршида (93)931-08-99